

De Ontdekkingen van Barbara Anderson

Een voormalig Getuige van Jehovah met een Ooggetuigenverslag van Misleiding

Introductie

In de late herfst van 2005 nam ik contact op met Barbara Anderson, die, samen met Bill Bowen, een voormalig ouderling uit Kentucky, veel kinderen van Jehovah's Getuigen te hulp kwam die slachtoffer waren van seksueel misbruik. Mijn doel om contact met Barbara op te nemen was om te vragen wat er allemaal was gebeurd nadat ze de omgang met Jehovah's Getuigen had beëindigd in 2002 en haar te vragen haar verhaal op te schrijven voor mijn boek. Ze stemde daarin toe en stuurde me vervolgens veel meer materiaal dan ik voor tien pagina's kon gebruiken. We spraken af dat ik haar verhaal mocht inkorten voor mijn boek, *Dommedag må Vente* (Oordeelsdag Moet Wachten), maar ik beloofde dat ik de uitgebreide versie van haar verhaal zou publiceren op Gyldendal's website. Met dat doel bewerkte Barbara het materiaal dat ze me oorspronkelijk had verschaft en voegde daar tevens informatie bij dat ze in haar eerste editie niet had meegestuurd. Dit verklaart waarom er enkele verschillen zitten tussen het volgende verslag en verhaal van Barbara in mijn boek. Oorspronkelijk, toen ik Barbara vroeg haar verhaal op te schrijven, wist ik niet veel over de problemen met seksueel kindermisbruik onder Jehovah's Getuigen. Echter, na het verhaal van Barbara gelezen te hebben, voelde ik mij gedwongen om mijn instelling aangaande deze gevoelige zaak te herzien, en uiteindelijk besloot ik om het ooggetuigenverslag van Barbara openbaar te maken aangezien het nu een belangrijk deel geworden was van de recente geschiedenis van Jehovah's Getuigen – ongeacht het aantal gevallen. Ik ben er van overtuigd dat het vraagstuk van pedofilie binnen de Getuigenorganisatie zeer complex is, en dat ze er, als beweging, door pedofiele personen of groepen uitgepikt zijn vanwege de patriarchale en fundamentalistische structuur van de organisatie. Niettemin, het beleid van de Getuigen ten aanzien van kindermisbruik lijkt al langer een probleem te zijn geweest, en ondanks het feit dat de leiders van de organisatie nu een andere instelling hebben en besloten hebben om hun beleid te herzien, schijnen ze nog steeds enkele problemen te hebben.

Poul Bregninge

Dit is Barbara's verhaal

Een levensveranderende keuze

Ik werd geboren in Long Island, New York in 1940 bij Poolse Katholieke ouders. Toen ik een onervaren, ontevreden veertienjarige was, maakte ik een keuze die de volgende vierenzeventig jaar van mijn leven mijn mogelijkheden om keuzen te maken zou beperken – ik verbond mij met een van de meest strijdlustige, controversiële groeperingen, Jehovah's Getuigen, hetgeen het middelpunt van mijn leven

werd. Ik zette mijn hartenwens opzij, een studie archeologie, vanwege de afkeuring van de religie op het volgen van hoger onderwijs door haar leden. Evangelistische activiteiten kregen daarom hogere prioriteit dan onderwijs. Ik nam hun regels in acht voor wat betreft keuze van vrienden, alleen Jehovah's Getuigen, en keuze van huwelijkspartner, alleen één van Jehovah's Getuigen. Waarom zou een jongere ermee instemmen dat haar leven zo zou worden gecontroleerd? Op die jonge leeftijd was ik niet alleen idealistisch, maar ook verveeld. Ik was te jong om enige waardevolle bijdrage te leveren aan de verbetering van de wereldproblemen, maar wilde dat wel wanhopig, een instelling die me wijd openstelde voor het accepteren van een Bijbelstudie die door Jehovah's Getuigen werd aangeboden. Uiteindelijk beweerden de Getuigen dat ze het goede en het slechte konden uitleggen, evenals andere mysteries van het leven. Spoedig omhelsde ik ijverig het Getuigengeloof. Jong, naïef en lichtgelovig, hoe kon ik weten dat mijn geest gemanipuleerd werd door vakkundig ontworpen indoctrinatiemethodes - bijgeschaafd gedurende decennia - hetgeen alles wat ik leerde erg overtuigend deed klinken. Alleen al het gevoel om gewild te zijn door mensen die overtuigend spraken over dingen waarvan niemand anders iets scheen te weten hield me afhankelijk en gefascineerd. En een overweldigend gevoel van "hier hoor ik thuis" gaf me de kracht om weerstand te bieden aan kritische Katholieke familieleden en vrienden. Na drie maanden van Bijbelstudie was ik blij om met de Getuigen deel te nemen aan het van-huis-tot-huis predikingwerk, en na negen maanden, samen met mijn moeder, gedoopt te worden als één van Jehovah's Getuigen. Na twee jaar had mijn ijver minstens vijf volwassenen tot mijn geloof bekeerd. In 1956, toen ik 16 was, vroeg een Getuigenzendinge, die tijdelijk in Long Island woonde voor de tijd dat ze moest wachten op haar toegangspapieren voor India, om haar in de "pioniersdienst", of voltijds dienst, te vergezellen gedurende de twee zomermaanden in de buurt van Athens, Ohio. Het was in die omgeving dat ongeveer vijftien jaar eerder, gedurende de Tweede Wereldoorlog, patriotistische mensen de Getuigen insmeerden met pek en veren vanwege hun weigering om de vlag te groeten en de oorlog te ondersteunen. Het was nogal schrikken toen een boze man ons te verstaan gaf zijn erf te verlaten, want anders zou hij zijn geweer pakken en ons uit de provincie jagen zoals hij dat jaren daarvoor met Getuigen had gedaan. We lieten ons geen enkele keer intimideren en gingen gewoon door in onze dienst. Terugkeren naar school in de herfst was nogal stressvol aangezien ik in de velddienst wilde zijn, niet mijn dagen verspillend aan het leren over een wereld die ieder moment kon eindigen. Het was een moeilijke tijd voor me, maar binnen enkele maanden verhuisde mijn familie naar zuid-Florida waar we opnieuw contact maakten met de Getuigen en wederom had ik een volledige groep nieuwe vrienden.

Mijn huwelijk

In 1957, toen ik 17 was, sloot ik me aan bij twee andere meisjes uit Florida en we accepteerden een predikingtoewijzing in Columbus, Mississippi. Aangezien we geen parttime werk konden vinden in Columbus, een universiteitsstad waar alle baantjes door studenten waren ingenomen, gingen we na drie maanden platzak en ontmoedigd weg. Liever dan terug te keren naar Florida, besloten we naar New York te gaan waarvan we wisten dat er vrijwilligers nodig waren op het wereld hoofdkwartier van Jehovah's Getuigen in Brooklyn, New York. Daar waren de medewerkers bezig om het in 1958 te houden Internationaal Congres van Jehovah's Getuigen voor te bereiden dat gehouden zou worden in New York's Yankee Stadium en de Polo-Grounds. We bleven bij Getuigenvrienden in Long Island totdat we een appartement en parttime baantjes gevonden hadden; daarna reisden we, een paar dagen per week, 48 km om kantoorwerk te doen op het Brooklyn Hoofdkwartier. Ik ontmoette Joe Anderson een paar maanden voor het congres in New York. Zijn moeder, Virginia, en ik bezochten dezelfde gemeente in Hempstead, Long Island, en zij stelde ons aan elkaar voor. De grootmoeder van Joe was een Getuige, maar haar toewijding was minimaal; derhalve waren haar kinderen voor het grootste deel, wat Jehovah's Getuigen "randfiguren" noemen. De ouders van Joe verhuisden vanuit Tampa, Florida, naar Dallas, Texas, toen hij zestien was, waar zijn moeder de vergaderingen van de Getuigen begon te bezoeken in de plaatselijke Koninkrijkszaal. Zijn vader, een intimiderende alcoholicus, was volkomen ongeïnteresseerd in de Getuigen. De ijverige religieuze kameraadschap trok Joe aan en, hoewel zijn twee zusters spoedig de groep verlieten, sloot hij zich voor drie jaar aan bij andere Getuigen om deel te nemen aan het

pionierswerk in de omgeving van Dallas . (in die tijd stemden pioniers erin toe om 100 uur per maand aan het spreken over de Bijbel met niet-getuigen; nu is het nog 70 uur. Pioniers hebben gewoonlijk een parttime baan om zichzelf financieel te onderhouden)

In 1956 deed Joe vrijwilligerswerk en woonde in het Brooklyn Hights gebouw, bekend bij Getuigen als "Bethel". Dit is de thuishaven van het wereld hoofdkwartier van Jehovah's Getuigen, opererend onder de naam, WatchTower Bible and Tract Society, Inc., of New York ["Watchtower Society"], waar hij van 1956-59 één van de drukpersen bediende. En dit deed Joe toen ik hem ontmoette in 1958. Nadat we in november 1959 trouwden, pionierden we in West Palm Beach, Florida, totdat ik in verwachting raakte van onze zoon, Lance, die geboren werd op 14 september 1961.

Toewijding zonder vragen

Mijn echtgenoot diende als presiderende opziener (voorzitter van een lichaam van ouderlingen) in de gemeente die wij bezochten en legde zich erop toe om een voorbeeld voor de kudde te zijn, niet alleen door het woord, maar door de daad aangezien hij vijfentwintig jaar aan het pionierswerk gewijd heeft. Als echtbaar waren we zulke ijverige gelovigen dat we door de jaren heen meer dan tachtig mensen bekeerden tot het geloof. In 1974 verhuisde ons gezin naar Tennessee waar we, samen met enkele tientallen andere Getuigen van Zuid-Florida, een nieuwe gemeente van Jehovah's Getuigen oprichtten. Van het begin af aan heb ik mijn vertrouwen gesteld in de theologie en invloed van het Wachttorens genootschap omdat zij Bijbelse antwoorden leken te hebben op eeuwenoude vragen over leven, dood, oorlog en vrede gedurende de tijd van intense instabiliteit en onzekerheid van de jaren 50, de "schuilkelders en koude oorlog"-tijd. Terwijl de jaren voorbij gingen was ik ervan overtuigd de juiste keuze gemaakt te hebben, aangezien er voortdurende escalatie en verontrustende condities waren over de hele aarde, waarvan de Getuigen verkondigden dat dit een duidelijk teken was dat het einde van de wereld onvermijdelijk was. Gedurende het midden van de jaren 60 kwamen er berichten, afkomstig van de leiders van onze organisatie, die zeiden dat 1975 het einde zou zien van dit huidige samenstel van dingen. Bezorgd dat we mogelijk niet genoeg voor God deden nam Joe ontslag van zijn baan bij de Florida Power and Light Company en we namen beiden een parttime baan, omdat we terugkeerden in het pionierswerk. Joe pionierde drie jaar lang en ik één jaar, hoewel ik daarna doorging met pionieren één keer om de twee maanden, wanneer ik maar kon. Hoewel de datum 1975 die door Jehovah's Getuigen was bepaald voor de komst van de Apocalyps, kwam en ging, werden we niet afgeschrikt aangezien we te veel geïnvesteerd hadden in de religie om de handdoek in de ring te gooien.

Opwindende uitnodiging om vrijwilligerswerk te doen

In 1982 werden Joe en ik uitgenodigd door de Watchtower Society om vrijwillige personeelsmedewerkers te worden op Bethel in Brooklyn waar we voorzien werden van een kamer en levensonderhoud alsook een kleine toelage in ruil voor werk. Het jaar daarvoor, op negentienjarige leeftijd, stelde onze zoon, Lance, zich beschikbaar voor vrijwilligerswerk op Bethel, en werd geaccepteerd. Hij was toegewezen om werk te doen in één van de vele Brooklyn fabrieken van de Watchtower Society, waar hij één van de vele hogesnelheids drukpersen bediende, die, samen met de andere drukpersen, jaarlijks letterlijk honderden miljoenen stuks religieuze Watchtower publicaties afleverden. Wegens het beroep dat mijn echtgenoot had uitgeoefend, kregen wij een uitnodiging om in Brooklyn Bethel te vertoeven. Toen we onze zoon bezochten in maart 1982, groette Joe ene Richard Wheelock, een hooggeplaatste opzichter van de Watchtower Society waar hij in de jaren 50 mee gewerkt had. Toen Richard vernam dat Joe loodgieter was, bracht hij het balletje aan het rollen om ons te laten uitnodigen om te komen wonen en werken op het hoofdkwartier. Acht jaar later, op 25 juli 1990, pleegde Richard Wheelock, op 75 jarige leeftijd, zelfmoord, door uit het raam van de derde verdieping te springen, toevallig in het gebouw waar wij woonden. Hij leed aan een zware depressie nadat zijn vrouw vijf jaar eerder was gestorven. Binnen enkele maanden na onze verhuis ontdekten we waarom Richard zo geïnteresseerd was in het beroep van Joe. Zonder dat de lokale Brooklyn gemeenschap op de hoogte was, of zelfs de meeste Watchtower medewerkers, waren er onderhandelingen bezig om een oude Brooklyn-fabriek aan te kopen direct

grenzend aan de East River aan Furman Street. Dit verwaarloosde gebouw was enorm – meer dan 110.000 vierkante meter – waar gepantserde tanks werden gebouwd gedurende de tweede wereldoorlog. Liftten waren zo groot dat ze met gemak een grote truck konden tillen naar de 13e verdieping. Binnen korte tijd na de aanschaf werd onze zoon overgeplaatst van de Adams Street drukkerij afdeling naar het Furman Street gebouw om te leren hoe hij liftten moest bouwen en repareren (even opgemerkt - na vele jaren van renovatie door vrijwilligers, werd het gebouw in april 2004 verkocht, waarbij de Watchtower Society een enorme winst maakte). Daar komt nog bij dat in het geheim overwogen werd om het 12-verdiepingen tellende Bossert Hotel, geopend in 1909 aan de Montague Street in Brooklyn Hights, een plaatselijk historisch gebied, aan te schaffen door middel van COHI Towers Associates, een organisatie die bestond uit een aantal rijke Jehovah's Getuigen om gebouwen aan te kopen voor gebruik door de Watchtower. Door gebruik te maken van COHI Towers Associates bij het aankopen van gebouwen werd de betrokkenheid van de Watchtower verborgen en weerhield het lokale oppositiegroepen van de wetenschap dat er wederom een gebouw in de omgeving zou worden onttrokken aan de belastinginkomsten. Om de vermogensbelasting voor COHI op het Bossert-gebouw te verlagen, werd ik aangesteld om in de nodige informatie te voorzien om het hotel op de lijst van National Register of Historic Places te krijgen. Echter, na enkele maanden werd mijn werk beëindigd omdat, zo werd mij verteld, de COHI organisatie het gebouw overgedragen had aan de Watchtower. Op dit moment bezit de Watchtower Society bijna twintig woongebouwen in Brooklyn Hights, hoewel in 2005 een paar gebouwen te koop gezet zijn omdat de organisatie inkrimpt om haar werkzaamheden in New York meer kosteneffectief te maken. Toen we Bethel bezochten op die zaterdag ochtend in maart 1982, waren vrijwilligers hard aan het werk om enkele oude gebouwen te renoveren en waren klaar om het werk te starten aan het 12-verdiepingen tellende Standish Hotel (uit 1903) wat de Watchtower enkele jaren daarvoor had aangekocht.

Met al die aankopen en de behoefte aan ervaren loodgieters in gedachten, is het begrijpelijk waarom Richard sollicitatie gesprekken regelde met Watchtower beambten, en tegen het eind van de ochtend waren we uitgenodigd om leden te worden van het, toen uit meer dan 2000 leden tellende, Watchtower-personeel in Brooklyn. (tegen de tijd dat we bijna elf jaar later teruggingen naar Tennessee, was het Watchtower personeel gegroeid tot meer dan 3.300 vanwege de geweldige groei van de Getuigen organisatie gedurende de jaren 80 en vroege jaren 90. Vurig uitziend naar ons nieuwe avontuur keerden we terug naar huis, maakten onze zaken in orde, en gingen terug naar New York in juni 1982. Joe werd toegewezen aan de Loodgieters Constructie Afdeling. Na enkele weken kreeg ik een ernstige allergie op de luchtwegen als gevolg van chemicaliën waarmee gewerkt werd en ik werd overgeplaatst naar de Verzendafdeling om typewerk te verrichten.

Wereldwijde expansie

Ongeveer een jaar later werd ik ingedeeld bij het secretariaat van de Construction Engineering Afdeling. De afdeling bestond uit meer dan honderd mensen - ontwerpers, technici, architecten, secretaresses en andere kantoormedewerkers - allemaal op enige manier betrokken bij het bouwen, ontwerpen en construeren van nieuwe of gerenoveerde gebouwen in gebruik door Jehovah's Getuigen over de hele wereld, in een tijd dat de Getuigen beschouwd werden als een van de snelst groeiende religieuze organisaties. Toen ik pas op de afdeling was, kwam een enorm stuk land in Patterson, New York, in het bezit van de Watchtower Society. In het begin was het nog niet duidelijk waar dit stuk land voor gebruikt zou gaan worden, maar na verloop van tijd werd besloten om het te gebruiken als een opleidingscentrum. Het oorspronkelijke bedrag dat voor de ontwikkeling opzij gezet werd, zo werd mij verteld, was vijftig miljoen dollar. Toen ik in 1989 de Construction Engineering verliet, was er al meer dan 100 miljoen dollar besteed, en het complex is voortdurend uitgebreid, aangezien de werkzaamheden in Brooklyn aan het inkrimpen zijn. Hoewel het officiële kantoor van het Besturend Lichaam van Jehovah's Getuigen nog steeds in Brooklyn gevestigd is, is de locatie in Patterson het centrum aan het worden van waaruit de leiders hun wereldwijde organisatie besturen.

Constructie van een 30-verdiepingen Gebouw aan de Waterfront

Later werd ik toegewezen als secretaresse aan een van de architecten, een voormalig zendeling, die een 30-verdiepingen tellend woongebouw aan het ontwerpen was voor medewerkers in Brooklyn. Ergens op een middag, terwijl ik stond te wachten op een lift in het Watchtower kantoorgebouw waar ik werkte, kwam John ("Jack") Barr, een lid van het Bestuurs Lichaam, naar mij toe. Terwijl we stonden te wachten op de lift vroeg Jack naar mijn werk. Ik vertelde hem hoe onze afdeling zich aan het haasten was om een EIS (Environmental Impact Statement) verklaring af te krijgen. De informatie in het enorme EIS document was vereist en gebruikt door de City of New York om ons verzoek te overwegen om het bestemmingsplan te wijzigen voor de locatie waar de Watchtower organisatie het 30-verdiepingen tellend woongebouw wilde neerzetten. Er was een aanzienlijke weerstand vanuit de gemeenschap tegen een dergelijk hoog gebouw aan de Brooklyn zijde van de waterkant met uitzicht op de East River en het lagere Manhattan Wall Street gebied aangezien dit het bekende uitzicht zou blokkeren. Ik zal nooit vergeten hoe Jack op die dag tegen mij zei: "We hebben vijftig miljoen dollar voor dit project opzij gezet, en het is verbazingwekkend om te zien hoe de hoeveelheid geld dat we op de bank hebben nooit vermindert". Hij voegde eraan toe: "Jehovah voorziet ons altijd van wat nodig is" ! de hele tijd gebarend met zijn rechterhand, een denkbeeldige horizontale lijn tekenend van links naar rechts, aangevend dat het geld constant bleef. Hoe dan ook, Jehovah verzag niet in een goedkeuring voor de verandering van het bestemmingsplan. Het woongebouw werd uiteindelijk een paar blokken landinwaarts gebouwd, naast de fabrieken van de Watchtower Society, ver van wat als een ideale locatie werd beschouwd.

Onderzoek en mogelijkheden

Aangezien het Brooklyn Heights district van Brooklyn, waar de Watchtower gebouwen zijn gevestigd is aangewezen als Historisch gebied, moeten alle nieuwe en gerenoveerde gebouwen aan bepaalde criteria voldoen, zoals bepaald door de lokale Landmarks Association. Na verloop van tijd werd het een belangrijk deel van mijn werktoewijzing om lokale historische en architectonische vraagstukken op te lossen zodat we aan de vereisten konden voldoen. De restauratieregels waren zo strikt, dat we in één geval verplicht waren om de oorspronkelijke stijl van het huisnummer te gebruiken bij de voordeur van het Bossert Hotel. Het scheen veel mensen twijfelachtig of deze informatie nog gevonden kon worden, maar na een aanzienlijke hoeveelheid tijd aan dit speurwerk te hebben besteed in de Long Island Historical Society, vond ik een vroege foto van de voorkant van het hotel, in een advertentie van een oud tijdschrift. Daarop konden de nummers duidelijk genoeg gezien worden om gedupliceerd te worden. Na deze ontdekking werd mijn capaciteit om nazoekwerk te doen nooit meer in twijfel getrokken. In 1989 werd ik overgeplaatst naar de Schrijvers Afdeling en werd onderzoek assistente van Karl Adams, een hoog geplaatste schrijver. Hij was bezig met het schrijven van de geschiedenis van onze religie, wat uiteindelijk het 750-pagina's tellende boek *Jehovah's Getuigen – Verkondigers van Gods Koninkrijk* werd, uitgegeven in 1993 (engels). Een andere hoog geplaatste schrijver, David Iannelli, was aan Karl toegewezen om hem te helpen. Op mijn eerste dag in de Schrijvers Afdeling zag David me staan, alleen in de Bibliotheek van de Schrijvers Afdeling, en kwam naar me toe om te praten. Ik herinner mij duidelijk hoe hij mij vertelde hoe bevoorrecht [opgewonden/enthousiast] ik me zou moeten voelen om overgeplaatst te zijn naar de Schrijversafdeling. 'Veel Bethelieten zouden een "moord" plegen om mijn baan te krijgen', zei hij. Ik dacht dat ik begreep wat hij bedoelde, en glimlachte. Iedereen die op Bethel kwam wonen was uitgekozen om deel uit te maken van het personeel vanwege hun uitstekende "geestelijke" eigenschappen die ze getoond hadden in het deelnemen aan het evangelisatiewerk. Ik wist dat de meeste Bethelieten, als ze de keus hadden, liever hun totale werkdag besteedden aan "geestelijke" zaken, i.p.v. ondersteunende werkzaamheden. De Schrijversafdeling was het centrale punt waar heel Bethel om draaide aangezien de Watchtower lectuur de ruggengraat was van de religie; daarom wist ik dat de Schrijversafdeling de meest begeerde plaats was om te werken. David merkte mijn grijs op en herhaalde zijn woorden, deze keer met meer kracht. Hij zei: "Ik méén het, Bethelieten zouden een moord plegen voor de baan die jij hebt en vergeet dat niet!". Ontnuchterd en een beetje verward door die woorden begon ik over wat "koetjes en kalfjes" en liep door terwijl ik mijn weg probeerde te vinden in de bibliotheek, kijkend naar de eerste vraag op mijn "te doen" - lijst van Karl. Ik zou me de woorden van David later herinneren in tijden dat ik mij afvroeg wat ik verkeerd gedaan had zodat God me strafte door me over te plaatsen naar deze afdeling. Ja, ik werkte met enkele bijzonder goede mensen, mensen die ik

toen mijn vrienden noemde. Maar op de achtergrond waren er mensen die me liever “ziek” zagen en mijn werk probeerden te saboteren omdat ze mijn baan wilden ; of me weg wilden hebben omdat ik ontdekte dat ze oneerlijk waren. Naïef als ik was, maakte ik excuses voor mensen die aan de buitenkant vriendelijk en hulpvaardig waren, maar een aantal keren leidde hun hulp tot stappen die tot gevolg hadden dat Karl mij terechtwees. Na bijna twee jaar op de Schrijversafdeling bijvoorbeeld, na een bijzonder moeilijke situatie die leidde tot de verwijdering van een jonge vrouw van de afdeling, vertelde Karl me dat zij niet de vriendin was die ik dacht dat zij was, maar dat ze een afkeer van me had omdat ik de baan had die zij begeerde. Ja, David had gelijk, sommige mensen zouden een “moord” hebben gepleegd om mijn baan te krijgen. Ondanks veel negatiefs was het dagelijkse werk op de Schrijversafdeling opwindend ; mijn werk was gevuld met interessante en uitdagende dingen om te doen. Iedere week gaf Karl me een lijst met vragen die hij beantwoord wilde hebben, veelal over de vroege geschiedenis van de Watchtower Bible and Tract Society, een oorsprong die helemaal teruggaat tot 1879. Op deze manier leerde ik heel veel over mijn religie. Het gebeurde vaak, terwijl ik naar iets specifiek aan het zoeken was, dat ik ander belangrijk archiefmateriaal ontdekte, op vele verschillende plaatsen, lang geleden in een kast gelegd en vervolgens vergeten.

Verrassende vondsten

Een bijzondere ontdekking was dat William H. Conley, een bankier uit Allegheny, Pennsylvania – en niet Charles Taze Russell – de eerste president van de Watchtower Association was geweest in 1881. Dit was een opwindende vondst aangezien niemand op het hoofdkwartier wist dat Conley de eerste president was of dat Russell’s vader, Joseph, de vice president [voorzitter] was en Charles Taze Russell de secretaris-penningmeester. De aanstelling was gebaseerd op aandelen die voor 10 dollar per stuk waren aangekocht. Aangezien ik dit brondocument direct heb overhandigd ben ik niet zeker van het exacte aantal aandelen dat Conley aangekocht had, maar ik meen dat het er 350 waren voor 3.500 dollar. Echter, ik herinner me wél dat Joseph Lytel Russell 100 aandelen kocht voor 1.000 dollar en Charles Taze Russell 50 aandelen kocht voor 500 dollar. Toen ik op pagina 576 keek van het nieuwe Getuigengeschiedenisboek waar de informatie over Conley werd vermeld, vond ik het merkwaardig dat Karl Adams niet het feit vermeldde over Joseph Russell’s vice-presidentschap [vice-voorzitterschap]. Ook werd nagelaten het aantal aandelen te vermelden die door elk van hen waren aangekocht. Deze belangrijke feiten stonden vermeld op de eerste pagina van een klein, rood, notitieboekje in boekhoudstijl met kartonnen omslag, waarin ik tevens het originele, handgeschreven, organisatiehandvest vond. Het document was twee maal gevouwen, met één zijde bevestigd aan de binnenkant van de omslag. Door het vergelijken van de handschriften ben ik er absoluut zeker van dat de echtgenote van Charles Taze Russell, Maria, dit eerste handvest opgeschreven heeft. Ik vond dit kleine notitieboekje in een oude papieren map in een archiefkast in een betonnen inloop kluis in het midden van de Watchtower’s Treasury Department aan Columbia Heights 25. Gedurende één van mijn vele speurtochten door de oude archieven van het Watchtower hoofdkwartier vond ik op de bodem van een oude archiefkast in de ‘Executive Department’s ‘ [directieafdeling] archiefruimte, een oud uitzierende bruine papieren groentezak met touwtjes erom gebonden. De zak bevatte een afschrift van het verslag van de bekende Canadese rechtszaak uit 1913 betreffende smaad die Pastor Russell had aangespannen tegen Dominee J.J.Ross. Toen de zaak op 4 april 1913 voor de Hoge Raad kwam, besloot dit lichaam dat er onvoldoende “grond” was, er was niet genoeg bewijs om in een rechtszaak stand te houden, en de zaak werd afgewezen. (*Brooklyn Daily Eagle*, 8 juli 1916, pag. 12). Kort daarvoor was mij verteld dat de archieven van de Schrijvers afdeling vroeger een kopie bevatten van het transcript van deze zaak, maar dat het was verdwenen. Ik weet nu dat mijn ontdekking verzekerde dat de Watchtower archieven een kopie bevatten die ter beschikking stond van Karl om antwoord te geven op een belangrijke vraag waar veel onderzoekers nieuwsgierig naar waren – Hoe heeft Pastor Russell de vraag beantwoord toen hem door de Canadese rechtbank gevraagd werd of hij wel of geen Grieks kon lezen ? Ik gaf de zak met zijn belangrijke inhoud direct aan Karl zonder ook maar iets te lezen van het materiaal. Het is zeker merkwaardig dat Karl in die tijd nooit commentaar gaf, ook niet later in het Getuigen - geschiedenis boek, op deze opmerkelijke “smaad” rechtszaak wat de voorpagina’s domineerde van prominente Canadese kranten van die tijd. In hetzelfde archief, in een ander oud, erg broos, bruin papieren zakje, waren een paar honderd door de tijd vergeelde brieven in alle vormen en maten waarvan, bij mijn weten, niemand iets af wist. De brieven waren klaarblijkelijk geschreven als reactie op een verzoek van Rutherford aan Bible

Students (zoals Jehovah's Getuigen toen bekend stonden) om hun ervaringen te vertellen over de vervolging gedurende de Eerste Wereldoorlog. In deze brieven vertelden de Bible Students hoe hun weigering om de vlag te groeten of de oorlogshandelingen te ondersteunen tot gevolg had dat ze zwaar geslagen werden, met pek en veren waren ingesmeerd, in de gevangenis waren geworpen zonder beschuldiging of rechtszaak. (Rutherford publiceerde veel van deze brieven in het tijdschrift van de WatchTower Society, *The Golden Age* [Het Gouden Tijdperk], later hernoemd tot *Consolation* [Vertrouwing] en tegenwoordig genoemd *Awake!* [Ontwaakt!]) In diezelfde zak trof ik belangrijke brieven, vergeten documenten en interessante krantenknipsels aan, allemaal relevant voor de gebeurtenissen van die moeilijke jaren. In vier oude bureauladen in diezelfde ruimte, vond ik stapels foto's en ansichtkaarten. De stapels bevatten oude congresfoto's, professionele en persoonlijke foto's van de derde Watchtower president, Nathan Knorr; fotoansichtkaarten gericht aan Knorr, inclusief één van zijn vrouw, Audrey, van vóór hun trouwen, en nooit eerder getoonde, originele studio portretfoto's van Charles Taze Russell. Eén bijzonder belangrijke vondst was het beste setje van zestien foto's dat ooit op het hoofdkwartier gezien was van zowel de binnen als buitenkant van het vroege Russell Bible House, en veel van de foto's toonden Pastor Russell, zittend achter zijn bureau in zijn bibliotheek. In één van deze laden was de vondst van persoonlijke foto's van de tweede president van de WatchTower Society, Joseph F. Rutherford, voor mij een van de meest onaangename en walgelijke ontdekkingen. Rutherford was gekleed in een donker gekleurd, uit één stuk bestaand zwempak zonder mouwen, strak als een tweede huid, dat hem liet zien tot aan zijn dijen, een kledingstuk dat populair was in de late jaren twintig en dertig. Hij had een enorme buik en scheen een hoop plezier te beleven aan het dartelen op een grote patio met uitzicht op de oceaan. Ik meen mij te herinneren dat er nog andere mensen waren op een paar foto's, liggend op makkelijke sofa's. De foto die ik nooit zal vergeten was een close-up van Rutherfords gezicht; hij was ongeveer 30 centimeter van de camera, zijn tong uitstekend zo ver als dat maar mogelijk was. Hij maakte op mij een beschoenen indruk. Dan was er ook nog de tijd dat ik een grote archiefkast doorzocht in het kantoor van de vierde president van de WatchTower Society, Fred Franz, toen hij zwak en blind was en zijn kantoor niet langer gebruikte, en brieven vond van President Rutherford aan Franz, gedateerd in de jaren dertig. Eén brief bevatte een vraag die Rutherford stelde aan Franz om te beantwoorden voor een binnenkort te verschijnen uitgave van het tijdschrift *The Watchtower*. Iedere Watchtower bevatte een kolom die Rutherfords antwoorden bevatten op specifieke bijbelse vragen. De brief bevestigde dat Franz, die in 1926 lid werd van de schrijversstaf als bijbelonderzoeker en schrijver voor de publicaties van het genootschap, de antwoorden schreef op die vragen, maar Rutherford nam daarvoor alle eer. De brief was heel specifiek. Het vroeg Franz niet om de vraag te onderzoeken, maar om het te beantwoorden voor een bepaalde WatchTower kolom. Dit deed mij afvragen van hoeveel van de 23 boeken en 68 brochures die Rutherford claimde te hebben geschreven het auteurschap in feite bij Franz lag.

De Olin Moyle Rechtszaak

In de bibliotheek van de Juridische Afdeling vond ik twee boekdelen die de transcripties bevatten van het verslag over de "smaad" rechtszaak in oktober 1940 door Olin R. Moyle, aangespannen tegen twaalf Watchtower leidinggevenden en de Watch Tower Bible and Tract Society, Inc., of Pennsylvania and de Watch Tower Bible and Tract Society, Inc., of New York. Toen ik de boeken doorlas, zag ik dat Moyle deze rechtszaak gewonnen had en dat hem een schadevergoeding van \$ 30.000 aan schadeclaims was toegewezen. Onbekend met deze rechtszaak, bracht ik deze boekdelen naar Karl Adams die nogal verrast reageerde toen ik ze overhandigde. Hij zei dat hij ook niets wist van de Moyle-rechtszaak uit 1943. Ik vind het nog steeds moeilijk om te geloven dat Karl niets van deze zaak afwist aangezien Karl 14 jaar was toen dit proces plaatsvond en hij zich slechts enkele jaren later aansloot bij het Watchtower personeel, toen de Moyle-uitspraak nog steeds een pijnlijk onderwerp was onder de Getuigen. Zo belangrijk als de Olin Moyle rechtszaak was in de geschiedenis van Jehovah's Getuigen, en waarom het toch niet vermeld wordt in het Getuigengeschiedenis boek, kan ik niet beantwoorden. Nadat ik Bethel had verlaten werd mij deze zelfde vraag gesteld door twee prominente Getuigen ouderlingen en hun vrouwen in 1994, toen ik op bezoek was in Burbank, California. Het was mijn werk als de belangrijkste onderzoeker voor het geschiedenisboek dat hen fascineerde, en dat was de reden dat ze een dineruitnodiging accepteerden van mijn gastheer. George Kelly, een oudgediende onder de Getuigen die ik die avond ontmoette, was op Bethel de persoonlijke secretaris geweest van de welbekende Getuigenadvocaat Hayden C. Covington. (In

de 138 rechtszaken die Jehovah's Getuigen voor het U.S. Supreme Court [Hoge Raad] brachten, diende Covington in 111 daarvan als advocaat). Olin Moyle was de advocaat van de Watchtower Society van 1935 totdat Rutherford hem in 1939 aan de kant zette. Hij werd vervangen door Covington die het als advocaat overnam en het genootschap in 1940 vertegenwoordigde in de zaak *Minersville School* tegen *Gobitis*, betreffende het gedwongen groeten van de vlag op openbare scholen. De andere man die Kelly vergezelde naar de prominente ouderling in Burbank, California, waar ik logeerde, was Lyle Reusch, reeds lang een speciale vertegenwoordiger van de Watchtower Society in de Verenigde Staten wiens voltijd dienst begon in juni 1935 toen hij naar Bethel ging. Beide mannen lieten hun verbazing en ongenoegen blijken omdat de Moyle-rechtszaak niet werd vermeld in het geschiedenisboek van 1993. Zowel vóór als tijdens de tijd van de Moyle-rechtszaak waren Kelly en Reusch nauw verbonden met de Watchtower Society. Ze vertelden me dat ze nieuwsgierig waren geweest om te zien hoe de auteur van het geschiedenisboek deze meest weggemoffelde episode zou presenteren, waarin Watchtower leiders, in het bijzonder Rutherford, hun eigen Getuigenadvocaat belasterde in het tijdschrift *The Watchtower*. Volgens het transcript van de rechtszaak begon het probleem van Moyle nadat hij een persoonlijke brief aan Rutherford had geschreven waarin hij zijn afkeer kenbaar maakte tegen het overmatig drinken van Rutherford en zijn extreem beledigende gedrag tegenover anderen, gedrag dat hij persoonlijk had waargenomen en waarover hij klachten had gehoord. Arthur Worsley, reeds lang een Bethel-medewerker en welbekend aan Kelly en Reusch, was één van de personen die bij Moyle hadden geklaagd over de zich opstapelende vernederingen door Rutherford. Rutherford was zo vertoornd door Moyle's kritiek dat hij Moyle en zijn vrouw ontsloeg van Bethel en hun persoonlijke eigendommen op de stoep zette. Moyle was ontzet door deze behandeling maar de feiten lieten zien dat hij op geen enkele manier terug sloeg. Niet tevreden met het verwijderen van Moyle van Bethel, begonnen Rutherford en zijn medewerkers hem als persoon kwaadaardig te belasteren in het tijdschrift van de Watchtower, hetgeen leidde tot de aanklacht wegens smaad tegen alle verantwoordelijke partijen. Ik bracht de naam van Arthur Worsley ter sprake bij Kelly en Reusch. We bespraken Arthur's aandeel in de Moyle-rechtszaak en beide mannen waren het er over eens dat Arthur een vals getuigenis had afgelegd tijdens de directe ondervraging. Ik vertelde hen dat ik, na het Moyle-transcript gelezen te hebben, met Arthur, een goede vriend, gesproken had over zijn getuigenis ter verdediging van de WatchTower. Olin Moyle beweerde dat op een morgen in de Bethel eetzaal Arthur zonder gegronde reden terechtgewezen werd door Rutherford. Arthur klaagde bij Moyle hoe vernederend dat voorval was geweest. Echter, in de rechtszaal verklaarde Arthur dat Rutherford hem terecht had gecorrigeerd voor zijn daden. Hij zei dat de uitbrander niet misplaatst was, en, tot verbazing van Moyle, zei Arthur dat hij bij niemand geklaagd had. Niettemin vertelde Arthur ons over het eetzaalincident en veroordeelde Rutherford voor het vernederen van hem. We bespraken ook zijn onder ede afgelegde getuigenis dat hij nooit smerige taal aan de Bethel tafel had gehoord en waarom hij ontkende dat drank verheerlijkt werd aan de tafel, terwijl hij in feite precies het tegenovergestelde beweerde. Duidelijk ontdaan antwoordde Arthur verdrietig dat Rutherford hem ontslagen zou hebben van Bethel als zijn getuigenis de beschuldiging van Moyle zou ondersteunen. En omdat hij geen andere plaats had om naartoe te gaan, loog hij in de rechtbank. Hoe dan ook, na het aanhoren van de uitgebreide getuigenissen besloot de rechtbank dat Rutherford en andere Watchtower medewerkers schuldig waren aan smaad. Arthur vertelde ons dat de Watchtower medewerkers zo boos waren op Moyle dat ze hem de \$ 30.000 schadevergoeding uitbetaalden in zilveren muntstukken, daarmee hem een "Judas" noemend. Door het negeren van de Moyle-geschiedenis vermeed Watchtower een bijzonder onaangename en onplezierige episode welke niet goedgepraat kon worden, één die het onbezoedelde imago dat het boek van de organisatie poogde te schetsen zou bevleken. In niet mis te verstane woorden maakten deze Getuigen die avond hun ongenoegen kenbaar over de weglating van de Moyle-rechtszaak, alsook over de duidelijke "herziening" van de geschiedenis zoals deze door Watchtower leiders wordt gepresenteerd, - hoofdzakelijk een onbezoedeld, schuldenvrij verleden, - en niet, zoals het voorwoord suggereert "objectief en... openhartig".

Zoekend naar Antwoorden

Op een gegeven moment tijdens mijn werk gaf Karl mij een deel van het transcript van de echtscheidingszaak van Russell, in het bijzonder dat van Charles Taze Russell's kruisverhoor. Hij stelde

mij niet het transcript van het kruisverhoor van Maria Russell ter beschikking, en ik vroeg toen niet waarom, maar jaren later, uit nieuwsgierigheid, las ik het. Toen werd het me duidelijk waarom Karl niet wilde dat ik de kant van het verhaal van Maria Russell zou lezen – hij wist dat ik verstedd zou hebben gestaan wanneer ik zou lezen dat Mevr. Russell de echtscheiding kreeg toegewezen omdat de rechtbank geloofde dat Pastor Russell schuldig was aan de vele beledigingen die zij volgens haar over zich heen had gekregen. Ze bewees dat ze niet schuldig was aan de kwaadaardige geruchten die haar echtgenoot had verspreid; dat ze een supportster was van de beweging voor vrouwenrechten (smerige woorden in die dagen); dat haar doel was om controle te krijgen over het tijdschrift *The Watchtower*, en dat ze van hem af wilde vanwege haar verlangen naar persoonlijk aanzien. Later, toen ik het verslag las over de dood van Charles Taze Russell in de *Watchtower* uitgave van 1 december 1916, ontdekte ik dat Charles Taze Russell en zijn vrouw een celibaat huwelijk hadden. Dit verraste me werkelijk. Toen ik informeerde of dit onbekende feit gepubliceerd zou worden in het nieuwe geschiedenisboek, was het antwoord, “Nee, het Besturend Lichaam heeft besloten dat deze informatie voor velen van de kudde een aanleiding tot struikelen kan zijn”. Een belangrijke leerstelling van Jehovah’s Getuigen is dat, na de dood van de apostelen rond het einde van de eerste eeuw na Christus, zich een grote afval ontwikkelde die vele namaak Christenen voortbracht en waaruit uiteindelijk de Rooms Katholieke kerk is ontstaan. Niettemin zeggen de Getuigen dat er altijd “ware” Christenen zijn geweest vanaf de dood van de laatste Christelijke apostel tot aan Charles Taze Russell en zijn medewerkers die allemaal nauw vasthielden aan de originele leerstellingen van Jezus en zijn apostelen. Eén gedenkwaardige en langdurige opdracht van Karl was het identificeren van deze ware Christenen. Mijn onderzoek was gebaseerd op vier punten of standaarden welke de “zonen van het koninkrijk” met elkaar gemeen moesten hebben om hen te verbinden met elkaar; drie van die standaarden waren verwerping van de drie-eenheid, het hellevuur en de onsterfelijkheid van de ziel. Echter, de vierde standaard was het moeilijkste – er moest een acceptatie zijn van het rantsoen offer van Christus, zoals gedefinieerd door Jehovah’s Getuigen. Maandenlang bracht de Schrijversafdeling relevante bibliotheekboeken uit Europa en Engeland, alsook uit de Verenigde Staten. Ik las Engelse vertalingen van belangrijke buitenlandse boeken die afscheidingsgroepen bespraken, niet-conformistische groepen van vóór en na de Orthodoxe Reformatie, inclusief groeperingen gedurende wat we tegenwoordig de Radicale Reformistische periode noemen. Op z’n zachtst gezegd, het was extreem fascinerend om met een kritisch oog de vroege Arische bewegingen te bestuderen, samen met de Lollards, Waldenzen, Socinianen en Anabaptisten. Uiteindelijk overtuigde mijn zorgvuldige analyse van de feiten Karl ervan dat er niet één generatie van ware Christenen was die gekoppeld kon worden aan een opvolgende generatie, gebaseerd op de vier punten zoals eerder vermeld. Karl sloot dit onderzoeksproject met de belofte dat deze poging nooit meer opnieuw ondernomen zou worden, maar toch is tot op deze dag de leerstelling niet herzien. Op pagina 44 van het boek *Jehovah’s Getuigen – Verkondigers van Gods Koninkrijk*, was het beste dat Karl kon zeggen in antwoord op de vraag, “Wat is er na de eerste eeuw met het ware christendom gebeurd”? “Het ware christendom is dus nooit volledig uitgeroeid”. Vervolgens zei hij “In de loop van alle eeuwen zijn er altijd waarheidlievende personen geweest” en vervolgde met de opsomming van enkelen die bijzonder loyaal waren aan de Bijbel. Tijdens een andere opdracht die Karl me gaf onderzocht ik de volledige periode van 1917 - 18 om te zien wat leidde tot de in staat van beschuldiging stelling van President Rutherford en zijn medewerkers door de Regering van de Verenigde Staten voor, onder andere, samenzwering tot het overtreden van de Spionagewet van 15 juni 1917, en een poging om dit feitelijk te doen; alsook, het tegenwerken van de rekrutering en wervingsdienst van de Verenigde Staten gedurende de eerste wereldoorlog. Toen Rutherford vernam dat de regering bezwaar maakte tegen de pagina’s 247 - 53 van het boek *The Finished Mystery*, het zevende deel uit de serie *Studies in the Scriptures*, gaf Rutherford opdracht om die pagina’s uit alle kopieën daarvan te verwijderen. Later, toen men vernam dat de distributie van het boek een overtreding zou zijn van de Spionagewet, gaf Rutherford de opdracht om de verspreiding te staken. Ondanks al die moeite werden Rutherford en zeven van zijn naaste medewerkers veroordeeld tot lange gevangenisstraffen in de Federale gevangenis, om pas na het einde van de oorlog vrijgelaten te worden. Toen Karl en ik de woorden van Rutherford lasen in de transcriptie van het rechtbankverslag, *Rutherford et al versus United States*, waren we stomverbaasd over de vleierijen en de verzoenende verklaringen die hij aflegde om vrede te sluiten met de rechtbank en de regering, een regering die Rutherford frequent “Satanisch” had genoemd. Er bestaat geen twijfel over dat Rutherford op iedere mogelijke manier probeerde om de autoriteiten te kalmeren. Zoals Karl het uitdrukte, het was duidelijk dat de tweede president van de Watchtower Society zijn integriteit compromitteerde. We

concludeerden dat Rutherfords schuldgevoel de reden was waarom hij, toen hij uit de gevangenis kwam, plechtig beloofde om alles op alles te zetten in het aankondigen van de Koninkrijksboodschap, ongeacht hoe zwaar de vervolging. Eén ding werd duidelijk door mijn onderzoek naar de Rutherford jaren – Rutherford stuurde bewust aan op moeilijkheden door het aanvallen van religies en overheden en het tergen van de geestelijkheid, waarmee hij daden van vergelding uitlokte tegen individuele Bible Students. Dit resulteerde frequent in Rutherfords uitroep, “*Vervolging!*”. Gedurende de twee jaar dat ik Karl Adams assisteerde, onthulde mijn onderzoekswerk verrassingen, goede en slechte, over de organisatie, hoewel zelfs de slechte ontdekkingen mijn geloof niet deden twifelen. Uiteraard was ik teleurgesteld in gedrag dat schande bracht over de organisatie. Het zat echter niet in mijn natuur om toe te geven aan zeurende verdenkingen die ik mocht hebben over de vraag of de dingen die ik onderwezen had gekregen wel waar waren. Als toegewijd gelovige was het makkelijk om aan te nemen dat aanstootgevend gedrag door leiders van de Watchtower Society alleen maar “mensenwerk” was, en in geen geval iets zei over de waarheidsgetrouwheid van de religie als geheel.

Onvergetelijke mensen

Toen ik hoorde dat ik een deel van de Schrijversafdeling zou worden, geloofde ik dat het een voorrecht zou zijn om dagelijkse omgang te hebben met de meest spirituele mannen op Bethel, de mannen die de kudde voorzagen van up-to-date geestelijke inzichten uit de Schrift. De leidinggevendenden van de Schrijversafdeling waren drie leden van het Besturend Lichaam, Lloyd Barry, Jack Barr en Karl Klein. Lloyd Barry had hoger onderwijs gevolgd en was het brein achter de werkzaamheden van de afdeling. (het was Barry die, vanaf 1992, verantwoordelijk was voor de meer meegaande houding ten aanzien van het volgen van hoger onderwijs door jonge Getuigen, welke houding veranderde in november 2005). Ik mocht Lloyd erg graag. Op een dag vertelde ik hem hoe fijn ik het vond om de oude correspondentie te lezen van het genootschap met het bijkantoor in Nieuw Zeeland. Hij wilde onmiddellijk weten hoe het kwam dat ik “ingewijd” was in het lezen van vertrouwelijke stukken. Hij vergat even dat het, als Karl Adams onderzoeker voor het nieuwe geschiedenisboek, mijn taak was om zulk materiaal te lezen. Toen ik hem herinnerde aan dat feit moest hij lachen. Lloyd kwam uit Nieuw Zeeland en ik had gelezen over Watchtower zendeling Frank Dewar, een Nieuw Zeelander, en hoe zijn evangelische avonturen in Indonesië in de jaren dertig mij deed denken aan een filmcharacter, Crocodile Dundee. Er was geen berg te hoog of rivier te diep om Frank te weerhouden van het prediken tot afgelegen volken met de Getuigenboodschap. Lloyd vertelde me dat Dewar zijn favoriete zendeling was en de films van Crocodile Dundee zijn favoriete films, dat wil zeggen, totdat de acteur die Dundee speelde zijn vrouw verliet en zijn co-star trouwde. In het nieuwe geschiedenisboek op pagina 446 onthulde Karl Adams dat, toen Frank Dewar naar Siam ging, “hij zijn reis onderbrak in Kuala Lumpur totdat hij genoeg geld bij elkaar had voor de rest van de tocht, maar tijdens zijn verblijf daar kreeg hij een verkeersongeluk – hij werd door een vrachtauto gegrepen en van zijn fiets geslingerd. Na zijn herstel,” schreef Karl, “met slechts vijf dollar op zak, stapte hij op de trein die van Singapore naar Bangkok ging. Maar *met geloof in Jehovah’s vermogen om voor hem te zorgen* [cursivering is van mij], ging hij door met het werk.” Wat was weggelaten uit het verslag in het geschiedenisboek, was een erg *menselijk* ingrediënt – tijdens het ongeluk was Frank bewusteloos geraakt en werd later wakker in bed in wat een vervallen hotel leek, maar wat in werkelijkheid een huis van lichte zeden was, waar hij verzorgd werd door vriendelijke prostituees totdat hij beter was. Indien de auteur tevens dit deel van Franks ervaring had vermeld zou het verhaal inderdaad “openhartig” zijn, hetgeen de uitgevers hadden beloofd te doen. Echter, omdat dit voorval niet paste in de manier waarop de auteur het Getuigen - historisch - verslag aanpaste, werd het niet vermeld. Het was duidelijk voor mij dat in 1989 de beste jaren van Karl Klein achter hem lagen. Hij was afgeleefd, humeurig en nogal kinderlijk, een man die door mensen gemeden werd vanwege zijn eigenaardige manier van spreken en zijn duidelijke excentriciteit als gevolg van zijn leeftijd. Regelmatig zag ik Karl niets doen wanneer hij klaar was met het lezen van de laatste proefteksten van Watchtower boeken of tijdschriften die hem ter goedkeuring voorgelegd werden. Hongerend naar aandacht vertelde Karl Klein mij en andere Schrijvermedewerkers, op een dag in 1992, opgewonden over de suggestie die hij aan de rest van het Besturend Lichaam had gedaan, hetgeen “Nieuw Licht” zou worden die ochtend, ondanks dat hij wist dat Bethel procedures zulke onthullingen verboden. Aan de ontbijttafel hoorden 6000 Bethelmedewerkers in

gemeenschappelijke eetzaal, verspreid over drie locaties in New York, de mededeling dat het niet nodig was dat Jehovah zijn naam rechtvaardigde, maar dat zijn belangrijkste voornemen de rechtvaardiging van zijn soevereiniteit was. De Getuigen leerden voorheen, sinds 1935, dat Jehovah's belangrijkste voornemen niet was de redding van de mensheid, maar de rechtvaardiging van zijn eigen naam. En Karl Klein zorgde ervoor, 57 jaar later, dat we wisten dat hij Gods visionair was in deze aangelegenheid, zoals hij iedereen die maar wou luisteren uitdrukkelijk vertelde dat deze verandering aan hem te danken was. Jack Barr, die we beschouwden als een persoonlijke vriend, was een vriendelijke man maar wandelde in de schaduw van Barry en deed wat hij zei. Helaas was hij zwak – niet de spreekwoordelijke “ijzeren vuist in een zachte handschoen”, maar een “kreupele vuist...”. Barr's zwakke karakter werd duidelijk op een moment dat Lloyd Barry de stad uit was en er waren drie schrijvers van aanzien voor nodig om genoeg druk op Barr uit te oefenen, als tweede verantwoordelijke, om te voorkomen dat de drukpersafdeling zou capituleren voor Ted Jaracz's order om de *Ontwaakt!* uitgave van 8 april 1992 niet te drukken, hetgeen materiaal bevatte dat niet door Jaracz ondersteund werd, hoewel hij zijn boekje te buiten ging door het geven van die opdracht. De werktoeuwijzing van elk lid van het Besturend Lichaam was duidelijk omschreven en hij had geen beslissingsbevoegdheid voor de Schrijversafdeling, net zoals beslissingen voor de Service Department [Dienst afdeling], onder leiding van Jaracz, buiten de bevoegdheden waren van Barry, Barr of Klein. Dan was er nog de tijd dat ik klaagde bij Jack over een beruchte, ondraaglijke, medewerker van de Schrijversafdeling die zojuist was aangesteld als een assistent voor het Besturend Lichaam. De man had me bedreigd omdat hij dacht dat ik zijn betrokkenheid onderzocht i.v.m. de verdwijning van een zeer kostbaar archiefstuk, uitgeleend aan het Genootschap. Ik dacht dat de situatie een onderzoek waard was om te zien of dit onethische gedrag reden was om de man van zijn positie te verwijderen. Nadat Jack me had aanhoord vertelde hij me dat zijn aanstelling onomkeerbaar was omdat “hij was aangesteld door Heilige Geest” wat Jacks manier was om te vermijden wat hij zou moeten doen, namelijk het juiste. Een van de meest gedenkwaardige vriendschappen op de Schrijversafdeling was met Harry Peloyan, een leidinggevende schrijver en coördinator (editor) van het tijdschrift *Ontwaakt!* Harry was afgestudeerd aan Harvard en was een deel van de Bethel-staf sinds 1957. Er zat een scherpe geest onder het grijze haar van Harry en zijn intelligentie scheen niet minder te worden door zijn leeftijd. Deze getalenteerde en charismatische persoon, bekeerd tot het Getuigengeloof als jonge volwassene, ondanks dat hij, zo vertelde hij, een hoge prijs had betaald door een goed betaalde carrière op te geven en naar Bethel te komen en omdat zijn zeer rijke vader hem zou onterven als hij het Getuigengeloof niet zou verlaten. Tot op deze dag is Harry nog steeds stevig overtuigd dat alleen de Getuigen de “waarheid” hebben. Echter, door onze gesprekken zag ik dat zijn meningen en geloofspunten niet “in steen” waren gegraveerd want hij was snel om te opereren voor een verandering van gezichtspunt als hij geloofde dat een theologische leerstelling niet Schriftuurlijk was of een organisatorische regel aanstootgevend was. Het was altijd plezierig om met Harry te converseren over onderwerpen waar we beiden gepassioneerd over waren, of het nu religieus was of werelds, maar hoewel we het niet altijd eens waren behandelden we elkaars mening met respect. Regelmatig waren zijn knokkels paars omdat hij zijn handen zo stevig in elkaar greep op zijn bureau als hij een punt beargumenteerde tijdens een stimulerende discussie. Zijn boosheid tegenover degenen die de veranderingen naar een meer meedogende organisatie in de weg stonden was altijd kokend onder zijn uiterlijke kalmte en kon snel exploderen wanneer iets hem kwaad maakte. We spraken over het grootbrengen van kinderen met de daarbij behorende vreugden en ergernissen, hoewel Harry en zijn lieve vrouw, Rose, die stierf in 2005, geen kinderen hadden. In de jaren negentig was een deel van het *Ontwaakt!* formule een serie artikelen die demonstreerde hoe het toepassen van Bijbelse raad leidde tot betere levens. Toen, als gevolg daarvan, onze zoon een vriendelijke brief schreef met waardering voor zijn fantastische Getuigenopvoeding, liet Harry dit afdrukken op de achterpagina van *Ontwaakt!* van 8 augustus 1993, als een voorbeeld van het succesvol opvoeden door ouders die Bijbelse adviezen hadden gevolgd. Er was altijd een behoefte aan verse ideeën om de mensen geïnteresseerd te houden om de Watchtower literatuur te lezen. Ik merkte daarom op dat Harry sprak met een grote cirkel van vrienden op het hoofdkwartier alsook met buitenstaanders over huidige problemen en onderwerpen die interessant waren. Hij was een van de velen op de Schrijversafdeling die stilletjes klaagde dat teveel mensen die de touwtjes in handen hadden bij Watchtower, inclusief de meesten van het Besturend Lichaam, waren blijven steken in de jaren vijftig wat hun instelling betrof. Het viel mij op dat de decennia van een beschermd bestaan op Bethel de Watchtower leiders belemmerden om bekend te zijn met de druk en complexiteit van sociale problemen die de kudde ondervond; echter, deze zelfde naïeve mensen

geloofden dat verlichting alleen via hen kwam. Gedurende de tijd dat ik in antwoorden voorzag op onderzoeksvragen voor Karl Adams, las Harry wat van mijn materiaal en merkte op dat ik een beetje aanleg voor schrijven had. Onder zijn leiding en dat van en Colin Quackenbush, schreef ik zeven delen of complete artikelen voor *Ontwaakt* !. De meeste van deze artikelen waren onderzocht en geschreven nadat mijn gewone werkdag erop zat. Na verloop van tijd realiseerde ik mij dat veel *Ontwaakt* ! artikelen geschreven werden door mannen en vrouwen buiten de Schrijversafdeling en bewerkt werden door stafmedewerkers. Harry, wiens bureau altijd verschoont leek van werk, gebruikte regelmatig auteurs van buiten voor artikelen die aan hem waren toegewezen, welke hij dan door het systeem liet gaan onder zijn eigen naam. Tot op de dag van vandaag vraag ik mij af of hij zelf wel de auteur was van de vele boeken en brochures waarvan hij me zei dat hij ze geschreven had. Zelfs als Harry het materiaal niet zelf schreef, heeft hij dan ooit de aangehaalde bronnen gecontroleerd om te zien of ze inderdaad de verklaringen ondersteunden ? Of was Harry verantwoordelijk voor tekstuele oneerlijkheid door uit hun verband getrokken aanhalingen ? Alan Feuerbacher, een Watchtower theologische criticus, documenteerde vele aanhalingen die uit hun verband waren gerukt in publicaties die Harry geschreven zou hebben. Ik zou willen geloven dat Harry een verantwoordelijke schrijver was en zich niet bewust was van aangehaalde bronnen die uit hun context gerukt waren door degenen die hem het artikel hebben overhandigd.

Respect voor vrouwen

Harry kwam op tegen de beledigende dominantie en tirannie over vrouwen en kinderen door onbuigzame, dominerende, patriarchale mannen in het geloof die Bijbelteksten gebruikten als een zweep. Wij beiden hadden toegang tot vertrouwelijke informatie over teveel ongelukkige Getuigenvrouwen die klaagden over het misbruiken van de autoriteit van hun echtgenoten als hoofd van het gezin. Ik herinner me de tijd dat ik in Harry's kantoor, in januari 1992, aan hem en een andere belangrijke schrijver, Eric Beveridge, vertelde wat ik had gehoord van Getuigenvrouwen tijdens mijn vakantie. Volgens hen waren er teveel mannen in de organisatie die vrouwen respectloos en als inferieur behandelden. Een boze vrouw vertelde me over een Getuige die beweerde dat ze was verkracht door een man die ook een Getuige was, toen ze het huis van die man schoon maakte. Toen ernaar gevraagd werd gaf hij aan de ouderlingen toe dat ze seks hadden gehad, maar hij zei dat het met wederzijdse instemming was en bracht berouw tot uitdrukking. Zij ontkende dat het met wederzijdse instemming was en zei dat ze was verkracht. Zij werd uitgesloten wegens liegen ; hij werd niet uitgesloten omdat hij toegaf en zijn zonde betreurde. Getuigenvrouwen die de beschuldigde kenden waren woedend omdat de man geen goede reputatie had en ze geloofden dat hij onbetrouwbaar was. (Niemand rapporteerde de verkrachting bij de autoriteiten). Harry en Eric waren niet gelukkig met mijn verhalen. De discussie leidde ertoe dat Harry Eric autoriseerde om een *Ontwaakt* ! Serie te schrijven over het "vrouwenprobleem" en wees mij aan om het onderzoekwerk te doen. Het resultaat was de *Ontwaakt* ! van 8 juli 1992, een 15 pagina's tellende serie van artikelen, waarvan de voorpaginatitel was: "Vrouwen verdienen respect". Nadat deze *Ontwaakt* ! was gepubliceerd werden er veel brieven vol waardering van vrouwen ontvangen. Zeer verontrustend voor ons was het feit dat 75% van al die brieven niet ondertekend waren omdat de vrouwen zeiden dat ze bang waren voor vergelding thuis of in de gemeente indien de Watchtower hun brief naar het lichaam van ouderlingen in hun woonplaats zou sturen ter opvolging.

Ontwaakt! Artikelen Bespreken Misbruik

De organisatie heeft een vertrouwelijkheids richtlijn die vereist dat Getuigen die betrokken zijn bij een juridische zaak uitsluitend spreken met het juridische comité (thans een religieus comité) of anders zwijgen over de zaak. Als gevolg daarvan hoorde ik pas rond 1984 voor de eerste keer over seksueel misbruik van kinderen in de organisatie. Een jonge vrouw waar ik mee werkte op de Construction Engineering Department vertelde per ongeluk aan onze groep over een prominente ouderling in de gemeente die ze bezocht in New York voordat ze naar Bethel verhuisde, die was gearresteerd wegens pedofilie. Later ontdekte ik dat de misbruiker was veroordeeld en een straf van drie jaar achter de tralies uitzat. Deze populaire en charismatische ouderling misbruikte zijn dochter en vele andere jonge meisjes in

zijn gemeente gedurende vele jaren, hen bang makend niets te vertellen, iets dat door een persoon met autoriteit makkelijk bereikt kan worden bij jonge kinderen. In die tijd dacht ik dat dit een uitzondering was, maar later ontdekte ik hoe ik mij vergist had. Het bewijs dat er meer dan alleen het hierboven beschreven geval was van kinderen van Jehovah's Getuigen die misbruikt waren en zich stil hielden onder het misbruik, was de autorisatie van een serie artikelen in *Awake!* Van 22 januari 1985, [Nederlands – 8 mei 1985 pag.3] waarvan de titel luidde, “*Seksueel misbruik van kinderen, De nachtmerrie van elke moeder*”

Door mijn voorgaande ervaringen op de Schrijversafdeling wist ik dat het twijfelachtig was dat het genootschap een serie hoofdartikelen zou wijden aan een probleem tenzij het aantal gevallen van seksueel misbruik van kinderen dat aan het licht kwam aan het toenemen was binnen de organisatie en de Getuigenleiders wisten dat ouders instructies nodig hadden hoe ze hun kinderen tegen misbruik konden beschermen en hoe de signalen van misbruik te herkennen. Treurig genoeg werd er in de artikelen die werden verschaft vrij weinig informatie gegeven om de hulpverleners en slachtoffers te helpen omgaan met de gevolgen van misbruik; noch werd er een richtlijn gegeven om direct rapport uit te brengen bij de autoriteiten. In het hiervoor genoemde geval van misbruik in New York was het uiteindelijk een schoolmedewerker die de autoriteiten op de hoogte stelde van het seksueel misbruik van een van de kinderen. Kort voordat ik mijn werk aan het Getuigengeschiedenisboek afsloot verscheen er een serie artikelen in *Ontwaakt!* van 8 oktober 1991, opnieuw handelend over kindermisbruik. De titel op de omslag was: “*Seksuele kindermishandeling – De wonden genezen*”. Deze *Ontwaakt!* bevatte informatie die specifiek geschreven was om slachtoffers van seksueel misbruik te helpen herstellen van de verwoestende nasleep van daarvan. Bovendien werd er informatie verschaft om familieleden en vrienden te helpen begrijpen waarom het gedrag van veel slachtoffers van misbruik zo verwoestend was. Mijn reactie op deze artikelen was waarschijnlijk dezelfde als die van de meeste Jehovah's Getuigen – ik geloofde dat dit informatie was die de lange termijn gevolgen zou helpen verzachten van wat we allemaal als een afschuwelijke misdaad beschouwden. De meeste van ons veronderstelden dat de reden achter deze artikelen de groeiende media aandacht in de jaren tachtig was die de goed verborgen geheimen over seksueel kindermisbruik in kerken en andere organisaties aan het licht hadden gebracht. Uiteindelijk was de rationele gedachte dat vele volwassenen vóórdat zij zich tot het Getuigengeloof hadden bekeerd, seksueel misbruikt konden zijn, en dat zij de personen waren die de behulpzame informatie uit *Ontwaakt!* nodig hadden. Na de uitgave van deze *Ontwaakt!* ontving het hoofdkwartier duizenden brieven en telefoontjes vol waardering voor het Besturende Lichaam voor de nuttige serie artikelen die het bevatte. Met uitzondering van het emotioneel geladen artikel “*Dier Proeven, Juist of onjuist*”? in *Ontwaakt!* van 8 juli 1990, ontving Watchtower meer brieven met waardering voor *Ontwaakt!* van 8 oktober 1991, dan voor enig ander artikel in haar geschiedenis.

Problemen rond Seksueel Kindermisbruik bij Watchtower

Tegen het einde van 1991 vertelde Harry mij de details die tot het schrijven van de serie artikelen in *Ontwaakt!* hadden geleid en wie het geschreven had. Ik vernam dat Harry aan schrijver Lee Waters jr. de opdracht had gegeven om het schrijfwerk te doen, met goedkeuring van Lloyd Barry. Lee stond bekend als een meedogend man, bijzonder gevoelig voor de behoeften en rechten van minderheidsgroepen. Harry zei dat hij samen met Lee een verhandeling las getiteld, “*VOORWAARTS GAAN, Hulp voor Getuigen die Zaken Behandelen van Misbruik en Uitbuiting van Slachtoffers*”, (<http://www.silentlambs.org/education/movingforward.htm>) wat tussen de Getuigen circuleerde rond 1989-90. Ik weet niet hoe deze verhandeling zijn weg vond naar de Schrijversafdeling, maar het maakte een diepe indruk. Het was geschreven door een Getuige, Mary Woodard, die de gevolgen van seksueel misbruik bij zichzelf en andere Getuigenvrouwen besprak. Er werd via een ouderling in Florida contact met Mary opgenomen en ze werd uitgenodigd om op de Schrijversafdeling het onderwerp te bespreken met Harry en Lee, en haar bijdrage was de basis voor de serie artikelen over misbruik in *Ontwaakt!* van 8 oktober 1991. In 2003 had ik een uitgebreid gesprek met Mary (Harry had mij verteld dat zij al in 1992 een poging tot zelfmoord had gepleegd), over de uitnodiging die ze aannam om naar de Schrijversafdeling te komen. Ze toonde me ook persoonlijke correspondentie van Lee aan haar toen hij de artikelen

voorbereidde. Wat niet besproken werd in het *Ontwaakt!* artikel, maar van groot belang was, waren beschuldigingen van seksueel misbruik begaan door daders die Jehovah's Getuigen waren, een te groot aantal om te negeren. Ik ontdekte later dat het een uitzondering op de regel was voor Jehovah's Getuigen in onze gemeenten om de autoriteiten op de hoogte te stellen van beschuldigingen van seksueel geweld. Hoe dan ook, niemand die ik kende op de Schrijversafdeling bracht zijn ongenoegen tot uitdrukking over het niet rapporteren van misbruik, inclusief mijzelf, omdat we er in onze geest van overtuigd waren dat "Gods organisatie" veel betere oplossingen voor dit probleem had dan enige overheidsinstelling. Buiten dat, we wisten dat als we naar de autoriteiten gingen om onze vuile was buiten te hangen, we de reputatie van Jehovah's Getuigen zouden bevleken. Deze beschuldigingen werden hoofdzakelijk behandeld door juridische comités binnen de gemeente. (Wanneer gemeente ouderlingen horen van een vermeende overtreding door een van hun leden, komen ze bij elkaar en stellen drie of meer uit hun midden aan als juridisch comité om de zaak te behandelen). Echter, als de beschuldigingen van het slachtoffer twijfelachtig gevonden werden, en de pedofielen niet gestraft werden, waren de ongelukkige Getuigen verplicht om hun mening voor zichzelf te houden want anders zouden zij zelf gestraft worden. Als gevolg daarvan werden sommigen verbitterd, maar behielden het stilzwijgen in de overtuiging dat hun misbruik een uitzondering was binnen de Watchtower organisatie. Tegen ontevreden leden werd gezegd, "Wacht op Jehovah", want Hij zal iedere traan wegwissen in het toekomstige aardse paradijs. Zodra ik tegen het einde van 1991 mijn werk aan het Watchtower-geschiedenisboek had voltooid, werd ik overgeplaatst om onderzoekwerk te doen voor de Art Departement [Grafische afdeling], maar, binnen enkele maanden kwam Jack Barr mijn kantoor binnen en vertelde mij dat Harry en andere schrijvers voor *Ontwaakt!* hadden gevraagd of ik hen wilde helpen met spuurwerk. In de loop van 1992 vernam ik steeds meer over de serieuze problemen betreffende seksueel geweld tegen kinderen binnen de gemeenten van Jehovah's Getuigen wereldwijd. Spoedig autoriseerde Lloyd Barr een ander artikel over dat onderwerp in *Ontwaakt!* van 8 april 1992. De titel was, "*Ik hilde van vreugde*". Dit artikel bevatte aanhalingen uit brieven die het genootschap had ontvangen waarin slachtoffers en hun vrienden en families diepe waardering uitten voor het Besturend Lichaam voor *Ontwaakt!* van 8 oktober 1991. Veel lezers onder de Getuigen dachten dat de informatie in *Ontwaakt!* van 8 oktober 1991 als een frisse wind was die door de organisatie stroomde, echter, in werkelijkheid opende dit de *Doos van Pandora* toen duizenden overlevenden van seksueel kindermisbruik hulp gingen zoeken bij professionals in de geestelijke gezondheidszorg en bij Getuigen die zij vertrouwden en openbaarde wie in de organisatie hen aangerand had.

Hoe staat het met Professionele Hulp?

De bedoeling van de *Ontwaakt!* artikelen was om slachtoffers te helpen omgaan met de nasleep van seksuele kindermishandeling door het aanbieden van behulpzame suggesties, waarvan er één was om, indien nodig, professionele hulp te zoeken, of een luisterend oor te zoeken in de gemeente. Echter, de meerderheid van het Besturend Lichaam, en in het bijzonder Ted Jaracz, was vierkant tegen het zoeken van hulp bij adviseurs of therapeuten in de geestelijke gezondheidszorg, in de overtuiging dat hun raad van Satans wereld kwam.

Het Besturend Lichaam, samen met veel andere hooggeplaatste Watchtower medewerkers, geloofden dat het toepassen van de Bijbelse raad zoals die in de Watchtower literatuur stond, kon resulteren in psychologische stabiliteit, zelfs als je leed onder het trauma van seksueel kindermisbruik. Over het algemeen was het advies van zogenoemde "rijpe" Jehovah's Getuigen altijd hetzelfde, ongeacht wat de Getuige mankeerde: lees de Bijbel, ga naar de vergaderingen en neem deel aan het van-huis-tot-huis werk van Jehovah's Getuigen. Aangezien Getuigen met kinderen die slachtoffer waren van seksueel misbruik ontmoedigd werden ten aanzien van het zoeken van externe therapie, schreeuwden ze om hulp bij de ouderlingen, hetgeen vaak een nachtmerrie scenario werd voor zowel slachtoffers als ouderlingen. Als slachtoffers van misbruik het gevoel hadden dat de ongevoelige houding van de organisatie tegenover hen na de *Ontwaakt!* van 8 oktober 1991 zou veranderen, dan zouden ze van een koude kermis thuiskomen, aangezien in werkelijkheid slechts weinig veranderde aan de kant van veel ouderlingen. Ingesleten instellingen bleven feitelijk hetzelfde vanwege het idee dat alleen het toepassen van de schrift iemand kan genezen, niet de adviezen uit "wereldse" boeken, waaruit de *Ontwaakt!* van 8 oktober zo

royaal aanhalingen deed (dit is de reden waarom nog steeds veel leiders onder de Getuigen gekant zijn tegen de informatie die in die *Ontwaakt!* stond)

Hoe staat het met “Onderdrukte herinneringen” en MPS ?

Een ander onderwerp dat ter sprake kwam in *Ontwaakt!* was een vreemd verschijnsel dat algemeen bekend staat als “onderdrukte herinneringen” en dat onderwerp viel niet goed bij veel invloedrijke Getuigen.

Zoals Lee zei, en ondersteund werd door persoonlijke brieven van overlevenden van misbruik en van hun therapeuten, berichtten veel Getuigenslachtoffers van herinneringen die ze hadden van momenten van misbruik die jaren daarvoor in hun kindertijd hadden plaatsgevonden. De afhankelijkheid van deze “herinneringen” vormde het middelpunt van het debat en er waren veel tegengestelde meningen onder de professionals in de geestelijke gezondheidszorg, alsook binnen de Watchtower organisatie.

Op het hoofdkwartier staan de gemeenten onder leiding van de Dienst Afdeling. Het waren mannen van deze afdeling, geïnstrueerd door Ted Jaracz, lid van het Besturend Lichaam, die zich over het algemeen in negatieve bewoordingen uitlieten over onderdrukte herinneringen tegenover ouderlingen die hier naar informeerden. Mij werd verteld dat Jaracz een voorstander was van de organisatie “Tegen Onderdrukte Herinneringen”.

Pas nadat Harry had bewezen dat deze organisatie “Tegen Onderdrukte Herinneringen” door onderzoekers in diskrediet gebracht was, werd er niets meer over dit onderwerp gezegd.

Meervoudige Persoonlijkheid Stoornis (MPS [Engels : MPD]) hetgeen tegenwoordig Dissociatieve Identiteit Stoornis (DIS [Engels : DID]) wordt genoemd, werd ook een vurig besproken onderwerp van gesprek.

Hoewel het MPS syndroom nooit in enige Watchtower publicatie genoemd was, noch gevonden werd in enige schriftelijke richtlijn gericht aan de lichamen van ouderlingen, werden ouderlingen in het hele land geconfronteerd met dit fenomeen door slachtoffers die leden onder het trauma van seksueel kindermisbruik, die het moeilijk hadden in de gemeente, soms zelfs bestempeld als “bezeten door demonen”.

Hoe konden deze lijdende mensen geholpen worden wanneer sommigen op de Dienst Afdeling MPS/DIS en onderdrukte herinneringen beschouwden als “nep” en dat ook zeiden tegen degenen die daarover belden.

Er was zoveel verwarring en ongeloof onder de Watchtower leiders over MPS dat Harry aan mij vroeg om hier een artikel over te schrijven. Helaas moet ik zeggen dat, vanwege de voortdurende herrie over de uitgave van *Ontwaakt!* van 8 oktober 1991, Lloyd Barry het onderwerp MPS niet meer wilde aanraken uit angst om nog meer strijdpunten te veroorzaken, dus het publiceren van dat artikel was van de baan.

Verwarrend Advies van het Hoofdkwartier

Uit het voorgaande kunt u zien dat de rechtlijnige Dienst Afdeling geen troost gaf aan de slachtoffers van misbruik. Over het algemeen zeiden de medewerkers van de Dienst Afdeling tegen mensen die opbelden “lees meer in de Bijbel en kijk vooruit naar de Nieuwe Wereld waar er geen problemen meer zullen zijn”. Dit was geen oplossing voor dergelijke complexe problemen. Het ongevoelige advies dat hen werd gegeven om “je er maar overheen te zetten!” werd niet gewaardeerd door slachtoffers, noch door de meer vrijdenkende mensen op de Schrijversafdeling. Wanneer slachtoffers opbelden en spraken met personeel op de Schrijvers Correspondentie afdeling, werden ze met mededogen behandeld en geadviseerd met up-to-date informatie over hun probleem. Dit alles veroorzaakte een doolhof van tegenstellingen met als gevolg dat de slachtoffers bijna opnieuw slachtoffer werden, en ouderlingen die opbelden totaal verward waren. Tegen het einde van december 1991 bezochten alle gemeente ouderlingen de lokale Koninkrijks Bediening School voor training en updates van organisatie richtlijnen. Spoedig daarna werd de brief van 23 maart 1992 ontvangen door alle lichamen van ouderlingen in de Verenigde Staten. Het gaf een nabeschuiving van wat was onderwezen op de school over de serieuze problemen die slachtoffers van kindermisbruik ondervinden, en in de brief werd professionele therapie niet veroordeeld zoals in het verleden maar het lesmateriaal van de school verwees over het algemeen naar de informatie in *Ontwaakt!*

De meedogende brief herhaalde dat als een Getuige een behandeling wenste door een psychiater, psycholoog of therapeut dit een persoonlijke beslissing was, hoewel enige voorzichtigheid geboden was. Een ding dat duidelijk werd gemaakt in de brief was dat ouderlingen geen therapie methoden moesten bestuderen om vervolgens een rol als die van een therapeut in te nemen, wat enkele ouderlingen feitelijk deden. Ook werden er enkele suggesties in vermeld over wat je kunt zeggen om een slachtoffer van misbruik te helpen. De zaken leken werkelijk beter te gaan, maar niet voor lang. In het binnenste heiligdom van gemeenten en kringen, bleven de goed verborgen geheimen bestaan, en, voor een of ander onbekende reden bleef bescherming van de misbruikers de praktijk van alle dag. Een bijzonder goed verborgen geheim betrof de persoonlijke instructies die in 1992 door een lid van het Besturend Lichaam (waarvan Harry zeker was dat het Ted Jaracz was) gegeven werd aan een paar zeer bekende kring en districtsopzieners om met slachtoffers van misbruik bijeen te komen en hen te verplichten zich stil te houden over dit misbruik op straffe van uitsluiting. In het kantoor van Harry Peloyan, in 1994, bladerde ik samen met mijn echtgenoot, Joe, door een archiefmap vol met klaagbrieven die uit het hele land aan het genootschap gestuurd waren over deze situatie. Het is interessant om op te merken dat één van de veelvuldig genoemde namen, de naam van een zeer intimiderende kringopziener was die nu een lid is van het Besturend Lichaam. "Gooi niet de baby weg samen met het badwater", was de verklaring die velen van ons hoorden van Harry als hij het laatste ergerlijke nieuws gaf over de voortdurende rechtlijnigheid van de leiding op de Dienst Afdeling, die nog steeds de harde lijn volgden. Hij was bezorgd over hoe we met deze dagelijkse kroniek van informatie over seksueel misbruik omgingen, hopende dat het niet zou veroorzaken dat we de organisatie zouden verlaten. Hij was terecht bezorgd.

Terug naar Tennessee

Vanwege gezondheidsproblemen van mijn bejaarde ouders besloten we in augustus 1992 om ons verblijf op de Watchtower faciliteit in Brooklyn te beëindigen en aan het einde van het jaar weg te gaan. Echter, voordat ik wegging besteedde ik tijd aan nog één onderzoek project. Harry gaf me de opdracht om een pakket aan informatie samen te stellen voor het Besturend Lichaam om hen attent te maken op, en te bewijzen dat ze een serieus probleem hadden met seksueel kindermisbruik binnen de organisatie. In januari 1993, een paar weken nadat ik het hoofdkwartier had verlaten, gaf Harry Peloyan aan elk lid van het Besturend Lichaam een enorm pakket met gedocumenteerde informatie, dat door mij verzameld was. Tien en een half jaar wonen met duizenden mensen in de "Bethelfamilie" was nogal een ongewone ervaring. Toen we teruggingen naar onze woning in Tennessee lieten we letterlijk honderden vrienden achter, alsook onze zoon en schoondochter. Gedurende de dagen voor ons vertrek ontvingen we honderden tot-ziens-briefjes. Ik bewaar nog steeds een door mijn collega's op de Schrijversafdeling met de hand gemaakte brochure vol met uitdrukkingen van liefde alsook van spijt dat we niet meer samen zouden werken, en ons veel goeds voor de toekomst wensend. Als ze toen toch hadden geweten wat de toekomst in petto had! In de brochure bracht Harry zijn vreugde tot uitdrukking om met mij te hebben samengewerkt, en vertelde hoe mijn hulpvaardigheid, vastberadenheid, en compassie gemist zouden worden. En Lee zei dat hij niet wist hoe hij moest beginnen met uit te drukken hoe erg ik gemist zou worden. Hij voegde eraan toe dat mijn ondersteuning, inbreng en onderzoek onbetaalbaar waren geweest. Een andere schrijver, Jim Pellechia, bedankte me voor het "opschudden" van de dingen. Al die opmerkingen waren specifiek gericht op mijn werk achter de schermen om ons Besturend Lichaam ertoe te bewegen veranderingen in gang te zetten om de organisatie procedures betreffende seksueel kindermisbruik te veranderen. En ik zal nooit vergeten, op mijn laatste werkdag op de Schrijversafdeling, dat David Iannelli me vaarwel zei en me warm bedankte voor de ontdekking wat niemand in de organisatie wist – dat William H. Conley, en niet Charles Taze Russell de eerste president van de Watchtower organisatie was. Ik ging weg zonder spijt. Zolang ik in het centrum, de spil van de Getuigenwereld, was, gaf ik alles wat ik had. Hoewel ik van de mensen hield, stond ik voor een dilemma. Zou ik, na New York verlaten te hebben, mijn "compassie" onder de duim weten te houden, en me stil houden over alles wat ik te weten was gekomen over verborgen seksueel kindermisbruik schandalen binnen de Watchtower organisatie?

Ik wist dat als ik mijn “compassie” zou toestaan om de zaak “op te schudden” *buiten* Bethel, ik uitgesloten kon worden. Toen ik New York verliet wist ik dat ik de compassie in mijn hart voor de slachtoffers van misleidende “wolven” die zich voordeden als “schapen” in de Getuigenorganisatie, niet kon uitschakelen, maar wat kon ik eraan doen? De volgende paar jaren waren, op z’n zachtst gezegd, stressvol. Nadat we een paar maanden terug waren in Tennessee werd er een brief, gedateerd 3 februari 1993, ontvangen door alle lichamen van ouderlingen in de Verenigde Staten, wederom over seksueel kindermisbruik. Het was duidelijk dat het werk dat ik gedaan had resultaten begon af te werpen aangezien de brief feitelijk de informatie besprak die ik had gestopt in het informatiepakket voor het Besturend Lichaam. Er werden suggesties gegeven hoe personen te helpen die herinneringen rapporteerden van misbruik, lang nadat het had plaatsgevonden. Dit leek te betekenen dat de houding van het Besturend Lichaam wat zachter werd ten aanzien van de realiteit van onderdrukte herinneringen. De brief herhaalde voorts dat een Getuige die professionele hulp zocht, en misbruik aan de autoriteiten meldde, niet afkeurend mocht worden toegesproken door de ouderlingen. En dat was nog niet alles. In *Ontwaakt!* van 8 oktober 1993 werd nog een goed geschreven artikel gepubliceerd dat ondersteunde om “*deskundige professionele hulp [te] zoeken – om zulke ernstige jeugdwonden te helen*”. (blz. 12 rechtsonder). Ik ging door met onderzoekswerk voor de Schrijversafdeling vanuit mijn woning. Ik bestudeerde het seksueel kindermisbruik probleem in andere religies en in de maatschappij als geheel. Op die manier, dacht ik, kon ik nog nuttig zijn voor degenen op het Watchtower hoofdkwartier die wilden dat het Besturend Lichaam de beleidsregels ten aanzien van seksueel kindermisbruik veranderden. Echter, hoe voldoening gevend het ook was om enig resultaat van mijn werk te zien, ontdekte ik na een paar maanden tot mijn verschrikking dat in onze lokale gemeente er een ongebruikelijk hoog aantal beschuldigingen van seksueel geweld alsook van bekentenissen waren in het recente verleden, en geen van die gevallen was gemeld aan de autoriteiten. Hoe verontrustend dit op zich al was, het was ronduit beangstigend te weten dat deze gevallen van seksueel kindermisbruik behandeld werden door mannen waarvan ik wist dat ze weinig of geen idee hadden hoe met de complexiteit van seksueel misbruik situaties om te gaan.

Trage reactie

In mijn plaatselijke gemeente was een ouderling die bekende de dochter van een Getuige te hebben aangerand. Vanwege de commotie die de vader van dat kind maakte (hij was geen Getuige) toen hij aangifte deed bij de politie, werd hij als ouderling ontheven. Binnen een paar jaar probeerde de aanrander opnieuw om opziens-voorrechten te krijgen in de gemeente. Hij had de opziens overtuigd van zijn berouw, hoewel er aanwijzingen waren dat hij het van-huis-tot-huis werk gebruikte om alleenstaande vrouwen met kinderen te ontmoeten en de Bijbel met hen te bestuderen, om vervolgens enkele van die kinderen aan te randen. Ik zond een algemene brief over de situatie naar de Watchtower organisatie, alsook een indringende brief op 21 juli 1993 aan het Besturend Lichaamlid Lloyd Barry (inmiddels overleden). In mijn brief bracht ik mijn bezorgdheid tot uitdrukking over misbruikers die deelnamen aan het van-huis-tot-huis werk, gebaseerd op de manier waarop de pedofiel in onze lokale gemeente deze activiteit gebruikte om kinderen te vinden en dat ik dacht dat de deelname aan dit werk voor misbruikers aan banden gelegd moest worden. Hierbij kwam nog een andere situatie die van groot belang was. Binnen de gemeente werden de namen van de pedofielen – inclusief degenen die berouw tot uitdrukking brachten – nooit openbaar gemaakt, en velen werden uiteindelijk, na verloop van een aantal jaren, weer in verantwoordelijke posities met autoriteit aangesteld. Als gevolg daarvan waren ze in een positie om meer kinderen aan te randen, wat velen ook hadden gedaan. Lloyd Barry heeft nooit de ontvangst van mijn brief bevestigd, hoewel ik hem kort sprak toen ik het Watchtower hoofdkwartier bezocht in 1994. In plaats van de lang gehoopte verandering van beleid in de zaak van aanranders die deelnamen aan de prediking, en hun herstel in posities met autoriteit in de gemeente als ze berouwwol waren, gebeurde er niets. Ik begreep echter dat een beslissing in deze zaak moeilijk was, en verregaande uitwerking had. De omvang en complexiteit van de hele seksueel kindermisbruik situatie binnen de organisatie waren enorm. Dat mocht dan wel zo zijn, maar ik wist dat er voortdurend kinderen misbruikt werden door daders die Getuigen waren en ik wilde die situatie veranderen. Ik was blij dat het zoeken van professionele hulp voor

de pijnlijke gevolgen van seksueel kindermisbruik niet langer met afkeuring werd gezien in 1992 en '93, maar tegen december 1994 was er een terugkeer naar een meer star gezichtspunt, zoals werd onderwezen gedurende de Koninkrijks Bediening School in 1994. Op de school werd ouderlingen verteld dat beschuldigingen die door een Getuige gemaakt werden op grond van onderdrukte herinneringen ontoelaatbaar waren voor een juridische actie. Ze werden er aan herinnerd dat als er geen twee getuigen waren van de aanranding, en de beschuldiging ontkend werd, er geen sancties of uitsluiting op kon volgen. Ik herinner me hoe ik, gedurende 1993-97, bezorgd was over de vertrouwelijkheidsregel. Ik drukte mij in alle vrijheid uit tegenover vrienden op de Schrijversafdeling over de opbiechtende, schijnbaar berouwvolle aanrander in mijn lokale gemeente die kinderen op zijn schoot liet zitten of baby's op zijn arm hield ; maar de ouderlingen deden niets, zelfs geen waarschuwing aan de ouders. Vanwege mijn tot uitdrukking gebrachte bezorgdheid drong de brief van 1 augustus 1995 aan alle lichamen van ouderlingen erop aan om de voormalige kindermisbruiker te wijzen op de "...gevaaren van het knuffelen of kinderen op schoot houden en dat hij nooit in de aanwezigheid van een kind moest zijn zonder dat een andere volwassene daarbij was". Ik wist dat Harry en de anderen nog steeds hoopten er iets aan te kunnen doen. Uiteindelijk maakte de Watchtower Society in 1997 bekend, in de uitgave van *De Wachtstoren* van 1 januari 1997 in het artikel "Laten wij een afschuw hebben van wat goddeloos is" (blz. 29) dat "een man van wie bekend is dat hij kinderen heeft aangerand, niet in aanmerking [komt] voor een verantwoordelijke positie in de gemeente". De mededeling zei ook dat de gemeente hem niet zou beschermen tegen maatregelen waar hij van Staatswege mee te maken krijgt. (blz. 28). Kort daarna sprak ik met Harry via de telefoon en hij was bijzonder dankbaar dat vijf jaar van vasthoudendheid geresulteerd had in een nieuw beleid waarin voorkomen werd dat een berouwvolle aanrander wederom in aanmerking kon komen om in de gemeente te dienen in een verantwoordelijke positie. Hoe blij ik in het begin ook was met dit nieuwe beleid, ik was toch bezorgd toen ik de volgende woorden las: "*Als hij [de aanrander] berouwvol lijkt te zijn, zal hij worden aangemoedigd geestelijke vorderingen te maken, [en] aan de velddienst [het van-huis-tot-huis-werk van Jehovah's Getuigen] deel te nemen...*", wat precies het tegenovergestelde was van mijn verzoek.

Een Maas in de Wet en de "Twee Getuigen Regel"

Op het eerste gezicht leek het dat het Besturend Lichaam vooruitgang geboekt had door te bepalen dat iedere man die **bekend** stond als een misbruiker geen positie van autoriteit in de organisatie kon hebben. Eindelijk, er was erkenning dat als een man in het verleden een misbruiker was geweest er een grote kans bestond dat hij opnieuw zou misbruiken. Het leek dus dat als zo'n man nu een positie van autoriteit bekleedde in de gemeente, hij daar nu uit verwijderd zou worden. Getuigen reageerden enthousiast op dit nieuwe beleid, in de veronderstelling dat door het niet toestaan van een bekende misbruiker in een verantwoordelijke positie in de gemeente, hun Besturend Lichaam scherpe aandacht had voor de misbruik schandalen die de kerken in het hele land geteisterd hadden. Toen werd het duidelijk dat er een lek zat in het nieuwe beleid, een maas in de wet. Deze eenvoudige maar duidelijke verklaring dat "een man van wie **bekend is** dat hij kinderen heeft aangerand, niet in aanmerking [komt] voor een verantwoordelijke positie in de gemeente", was misleidend en gevaarlijk. Waarom ? Het sleutelwoord **bekend** was de manier waarop misbruikers hun positie van autoriteit konden behouden. Dit werd duidelijk gemaakt in een volgende brief aan alle lichamen van ouderlingen, gedateerd 14 maart 1997, waarin de vraag werd beantwoord, "Wie is een '**bekende** kindermisbruiker'?" Merk deze verklaring op: "Een persoon waarvan '**bekend**' is dat hij een *voormalige* kindermisbruiker is verwijst naar de manier waarop hij in de gemeenschap en in de Christelijke gemeente gezien wordt". Volgens deze beleidsverklaring zou de man, als de gemeente of de gemeenschap wist dat hij een *voormalige* misbruiker was, niet in aanmerking komen voor een verantwoordelijke positie, noch als zodanig gehandhaafd blijven na deze nieuwe beleidsregel. Echter, de voornaamste reden waarom een man in de gemeenschap **bekend** kwam te staan als een misbruiker, was als de zaak bij de politie was gemeld, iets dat zelden door de Getuigen werd gedaan. Verder maakte de vertrouwelijkheids regel het onmogelijk voor de gemeente te weten wie een misbruiker was als een slachtoffer *onder druk van een juridisch comité het stilzwijgen behield*. Bijgevolg

bleef de beschuldigde in een verantwoordelijke positie omdat de ouderlingen aannamen dat hij **niet bekend** stond als misbruiker. Uiteraard waren weinig gewone Getuigen zich bewust van het woord “**bekend**”, zoals hierboven toegepast – en vele gemeente ouderlingen misten de volledige impact van die *Wachttoeren* van 1 januari 1997 en de brief van het genootschap van 14 maart 1997 – maar hoe zouden de gemeenten hebben gereageerd als ze hadden geweten dat kindermisbruikers in het verleden door het Genootschap waren aangesteld terwijl ze zich volledig bewust was van hun schuld? Zonder dat zij zich daar van bewust waren bevatte de brief van 14 maart 1997 aan alle lichamen van ouderlingen een instructie die dat uitdrukkelijk toegaf: “Het lichaam van ouderlingen dient het Genootschap te rapporteren over **iedere persoon die nu dient**, of in het verleden heeft gediend in **een door het Genootschap aangestelde positie in jullie gemeente van wie bekend is dat hij in het verleden schuldig was aan kindermisbruik**”. [vet en cursivering is van mij]. Dit ondersteunt dat het Genootschap bewust aanranders aanstelde in verantwoordelijke posities. Deze verhelderende brief vervolgde door te zeggen: “Anderen waren mogelijk schuldig aan kindermisbruik voor ze gedoopt werden. *De lichamen van ouderlingen zullen deze personen niet hoeven te ondervragen*”. [door mij gecursiveerd] In een tijd dat zowel wereldse als religieuze organisaties de achtergronden van personeel en vrijwilligers die regelmatig met kinderen in contact kwamen onderzochten, wilde het Besturend Lichaam zelfs niet dat de ouderlingen het verleden onderzochten van mogelijke kandidaten voor posities met autoriteit. Het is, op z’n minst, onverantwoordelijk, misschien zelfs misdadige nalatigheid, en, indien onderzoekende autoriteiten hierin duiken, mogelijk nog veel erger. Als voorbeeld van de officiële houding van Watchtower, luister naar wat woordvoerder J.R. Brown tegen de Duitse media zei in juni 2002, “Als een persoon schuldig wordt bevonden aan kindermisbruik, *kan hij onder geen enkele omstandigheid* [door mij gecursiveerd] dienen als ouderling”. Echter, merk op wat er staat in een brief van 1 juli 2002 aan alle lichamen van ouderlingen in het Verenigd Koninkrijk, over een uitzondering op die regel: “Indien het bijkantoor heeft besloten dat hij [voormalig kindermisbruiker] aangesteld kan worden of kan voortgaan te dienen in een vertrouwelijke positie omdat de zonde vele jaren geleden plaatsvond en hij sindsdien een voorbeeldig leven heeft geleid, dan zou zijn naam niet op de lijst moeten verschijnen, noch is het noodzakelijk om informatie over de in het verleden begane zonde van de broeder door te geven aan een andere gemeente indien hij verhuist, tenzij het bijkantoor andere instructies heeft gegeven”. (De lijst wordt samengesteld door de gemeente en is getiteld, “Kinder Bescherming – Psalm 127:3. “De lijst bevat informatie over misbruikers die het hebben opgebiecht, hen die door de gemeente schuldig zijn bevonden op basis van twee of meer getuigen, en zij die door rechtbanken veroordeeld zijn). De brief gaat verder door te zeggen: “Er zijn echter vele andere situaties die in verband staan met misbruik van kinderen. Bijvoorbeeld, er zou slechts één ooggetuige kunnen zijn, doch de broeder ontkent de beschuldiging (Deuteronomium 19:15; Johannes 8:17) Of er zou een onderzoek door wereldse autoriteiten gaande kunnen zijn wegens vermeend kindermisbruik, maar het onderzoek is nog niet afgerond. In deze en vergelijkbare gevallen zal er geen vermelding worden gemaakt op de Kinder Bescherming lijst”. Toen ik mij voor het eerst bewust werd van seksueel kindermisbruik in de Watchtower organisatie, wist ik niet dat de Bijbelse richtlijn die twee getuigen vereiste om een zaak te bevestigen, van toepassing was op aanranding. Het was pas na 1997 toen ik ontdekte hoe pedofielen beschermd werden door de vereiste twee getuigen van een aanranding, dat ik begreep hoe groot het gevaar was dat dit beleid vormde voor kinderen. Zoals aangetoond door de hierboven genoemde brief van 1 juni 2001 zou een beschuldiging van aanranding in het niets verdwijnen, zelfs niet op de lijst Kinder Bescherming komen, als het misbruikte slachtoffer haar beschuldiging niet kon ondersteunen met twee getuigen, en de beschuldigde de beschuldiging ontkent. Dan treed de vertrouwelijkheidregel in werking. Slachtoffers worden op het hart gedrukt niet te spreken over de beschuldiging op straffe van uitsluiting van henzelf. Dit was en is nog steeds de manier waarop misbruikers verborgen worden gehouden en kinderen “vogelvrij” blijven. Het is de toepassing van het “twee getuigen” beleid en de vertrouwelijkheids regel die nog steeds belangrijke leerstellingen zijn die herzien moeten worden.

Uiteindelijk Gedesilluseerd

Ik behoorde tot een organisatie van wie de leden niet anders bleken te zijn dan de maatschappij in haar geheel. Echter, onder het oppervlak zijn ze totaal verschillend in hun benadering van het leven omdat zij

geloven dat God hun organisatie leidt. Het zijn de leiders van deze Getuigen-Theocratie die de regels maken voor de kudde die ieder aspect van het leven omvat, inclusief regels om de leden te beschermen tegen bedreigende invloeden. Ongeacht hun goede intenties zijn de leiders van de Getuigen geworden als de Farizeeën die regels verschafte voor vrijwel iedere sociale omstandigheid. In de complexe situatie van seksueel kindermisbruik – de twee getuigen regel, de nieuwe beleidsregel in de *Wachttoeren* van 1 januari 1997 met zijn “maas in de wet”, toepasbare adviezen in het ouderlingenboek *Schenk Aandacht Aan Uzelf En Aan De Kudde*, de brief van 14 maart 1997 aan alle lichamen van ouderlingen, alle andere zakelijke brieven, en de instructies op de Koninkrijks Bediening School – ze zijn allemaal problematisch. Deze richtlijnen werden verondersteld te zijn geschreven met de intentie de gemeente te beschermen, maar bleken achteraf de pedofiel te beschermen. Ik kan alleen maar hopen dat dit niet opzettelijk met dit doel gedaan is. Vanaf 1992 was ik zo bezorgd over de problematische procedures van de Watchtower Society betreffende seksueel kindermisbruik, dat ik niet zag waar het echte probleem lag - de leiders van de Getuigen behandelden beschuldigingen van seksueel kindermisbruik niet anders dan de zonde van overspel of alcoholisme. Ik realiseerde me dat ouderlingen in het geheel geen onderzoek moesten doen naar beschuldigingen van seksueel kindermisbruik, maar alle misbruik gevallen zouden moeten doorverwijzen naar de autoriteiten, aangezien seksueel kindermisbruik een misdaad is – een vorm van verkrachting – een punt dat het genootschap nog steeds niet volledig schijnt te bevatten. Politie behandelt misdaad, ouderlingen behandelen zonden ! Indien ouderlingen procedures nodig hebben om iemand uit te sluiten voor kindermisbruik, dan moet het duidelijk gemaakt worden dat die instructies alleen dáár voor zijn. Indien er twee getuigen nodig zijn om de schuld te bepalen om de beschuldigde uit te sluiten, prima, maar alleen zolang de autoriteiten door de betrokkenen op de hoogte worden gesteld van de beschuldiging. In 1998 verliet ik officieel de organisatie, hoewel ik me al een jaar langzaam had teruggetrokken. Ik probeerde mijn bezorgdheid aan de kant te zetten en ging naar de lokale schoolgemeenschap en legde enkele tests af, waarop ik een studiebeurs ontving, een gift die me heeft geholpen om verder te gaan zonder mijn Jehovah's Getuigen vrienden van over de hele wereld (ik wist zeker dat ze me de rug zouden toekeren als ze zich realiseerden dat ik niet langer een van hen was). Door het bezoeken van de colleges ontdekte ik dat er nog leven was na de Watchtower. In die tijd waren mijn man en ik 39 jaar getrouwd. We hadden nooit geheimen voor elkaar. Vertrouwen en respect waren de ruggengraat van ons succesvolle huwelijk. Daarom accepteerde mijn echtgenoot, Joe, mijn vertrek van de religie omdat hij zich ervan bewust was dat ik het heel moeilijk had om een goed geweten te behouden en tevens deel te zijn van de Getuigenorganisatie, wetende wat ik wist over het beleid van de Watchtower Society betreffende seksueel kindermisbruik, dat ik als zeer slecht beschouwde. Als vrouw moest ik het stilzwijgen bewaren over deze slechtheid, of uitgesloten worden. Mijn woede en frustratie waren een last die ik niet langer kon dragen, wetende dat ik onmachtig was om kinderen te beschermen tegen aanranders. Mijn directe Getuigenfamilie en goede vrienden lieten me toen niet in de steek. In het begin waren ze onthutst dat ik de organisatie had verlaten, maar respecteerden mijn recht om dat te doen. Twee van hen verlieten uiteindelijk zelfs de organisatie. In 1997 verliet mijn zoon, die 16 jaar op Bethel geweest was, en zijn vrouw het hoofdkwartier omdat ze graag kinderen wilden hebben. In 1999 werd onze kleinzoon, Luke, geboren, en ze bleven, samen met de baby, ons huis bezoeken omdat ik niet was uitgesloten. Mijn echtgenoot was nog steeds een ouderling en de andere ouderlingen hadden geen idee waarom ik de religie had verlaten en ze leken terughoudend te zijn om ons daar vragen over te stellen. Hoe dan ook, ik zei niets negatiefs over de Getuigenorganisatie, dus werd ik niet beschouwd als een bedreiging.

Bill Bowen en “Silentlambs”

Tegen het einde van 2000 zag een vriend van mij, een oud-kringopziener van de Watchtower, op een website waar veel Getuigen kwamen, een bericht van een ouderling waarin hij vroeg of andere ouderlingen een situatie hadden meegemaakt als hij, toen hij ontdekte dat de presiderende opziener in zijn gemeente toegaf een aantal jaren daarvoor schuldig te zijn geweest aan misbruik. Omdat zowel de gemeente als de gemeenschap hiervan niet op de hoogte was (hoewel twee ouderlingen het wisten) bleef de man in zijn positie. De schrijver van het bericht bracht zijn bezorgdheid tot uitdrukking voor de

kinderen in de gemeente, inclusief die van zichzelf. In eerste instantie correspondeerde mijn vriend met deze ouderling en daarna deed ik dat. Wat ik hem vertelde over seksueel kindermisbruik binnen de organisatie was een enorme openbaring. Spoedig waren we ervan overtuigd dat we iets moesten doen om de wereld erop attent te maken dat de Watchtower organisatie, vanwege haar onverantwoordelijke en crimineel nalatige beleid, schuldig was aan het internationaal verhullen van de MISDAAD van seksueel kindermisbruik, en het Besturend Lichaam ervan te overtuigen dit beleid te veranderen. Maar hoe moesten we dit voor elkaar krijgen? Spoedig besloot deze ouderling, Bill Bowen, om zijn aanstelling neer te leggen en de zaak betreffende het misbruik wereldkundig te maken. Dit vond plaats op 1 januari 2001. De media aandacht in Kentucky, waar Bill woonde, over zijn terugtreden als ouderling vanwege de seksueel kindermisbruik zaak was enorm. Daar komt nog bij dat Bill en ik op het idee kwamen voor een internet website, die vervolgens door Bill werd gemaakt onder de naam Silentlamb.org. Hier konden Jehovah's Getuigen die het slachtoffer waren van seksueel kindermisbruik door Getuigendaders hun verhaal opschrijven. Binnen enkele weken waren er 1000 verhalen. Na vijf jaar waren dat er meer dan 6000. Ik onthulde mezelf niet publiekelijk toen Bill dat deed, maar binnen enkele weken zaten Bill en ik in een vliegtuig richting New York City om door NBC producenten geïnterviewd te worden omdat ze geïnteresseerd waren in het maken van een documentaire over het Watchtower seksueel kindermisbruikprobleem voor hun nationale televisieprogramma *Dateline*. Nadat de producers uitgebreid onderzoek hadden gedaan, hetgeen onze claims bevestigde, werden we ingepland voor het filmen van interviews voor TV. Rond die zelfde tijd besprak een producent de beschuldigingen met Watchtower vertegenwoordigers die dit alles categorisch ontkenden. Het programma stond gepland om op TV te verschijnen in november 2001, maar ten gevolge van de terroristische aanval op de World Trade Center gebouwen in New York City op 11 september, werd de uitzending uitgesteld.

Uitgesloten

Na NBC keer op keer gebeld te hebben met de vraag wanneer het programma uitgezonden zou worden, werd de Watchtower organisatie eind april 2002 verteld dat het programma vertoond zou worden op 28 mei 2002. Onmiddellijk gaven de Watchtower vertegenwoordigers opdracht aan onze lokale ouderlingen om een juridische hoorzitting voor ons te organiseren. Begin mei bewees ik aan de ouderlingen dat ik niet schuldig was aan het mij ten laste gelegde. Binnen enkele dagen regelden de lokale ouderlingen een nieuwe juridische hoorzitting met nieuwe beschuldigingen toegevoegd. Ik zag af van het bezoeken van die bijeenkomst omdat het mij nutteloos leek – als ik deze aanklacht zou weerleggen was het duidelijk dat ze weer met volgende beschuldigingen zouden komen. Als gevolg hiervan werd ik uitgesloten op 19 mei 2002 op grond van het veroorzaken van verdeeldheid. Enkele andere Getuige-klokkeluiders die in het programma verschenen werden ook rond die zelfde tijd uitgesloten. Uitgesloten leden worden gemeden als onberouwvolle zondaars en moeten niet geloofd worden, wat een gewiekste zet was van de Watchtower. Het was me duidelijk dat ik kort voor de uitzending van *Dateline* uitgesloten werd zodat de Getuigen onder de kijkers niet zouden geloven wat ik zei. Toen gebeurde er iets dat me werkelijk verbaasde. De Watchtower Society stuurde een brief, gedateerd 24 mei 2002, aan alle gemeenten in de Verenigde Staten die een week vóór de uitzending van *Dateline* aan haar leden moest worden voorgelezen. Nadat mijn echtgenoot Joe de brief hoorde voorlezen, en meende dat het gevuld was met halve waarheden over de zaak, leverde hij zijn sleutels van de Koninkrijkszaal in en legde zijn positie als ouderling neer. Hem werd gevraagd een ontslagbrief te schrijven, hetgeen hij een paar dagen later deed. Joe gaf elke ouderling een kopie en zond een kopie aan Dan Sydlik en Jack Barr, leden van het Besturend Lichaam. Hij zond ook een kopie aan een vriend, Robert Johnson, op de Dienst Afdeling. In een telefoongesprek met Rob, een week later, werd Joe verteld dat hij zijn vrouw onder controle moest krijgen en dat ze het beleid van het Genootschap verkeerd begreep. Toen Joe vragen stelde over dat beleid, antwoordde Rob dat die informatie vertrouwelijk was. Hij was bijzonder ontsteld omdat Joe hem opbelde en het gesprek eindigde onplezierig. Joe werd vervolgens uitgesloten in juli 2002 omdat hij verdeeldheid veroorzaakte. Door mij te verdedigen en zijn persoonlijke kijk op de seksueel kindermisbruik situatie te geven, die beslist niet hetzelfde was als die van Watchtower, hoorde Joe er niet langer bij. Net als Bill Bowen en mij, werd Joe kritisch op het traject dat ouderlingen moeten doorlopen wanneer seksueel kindermisbruik aan hen wordt gemeld. Hij vindt dat Getuigenouderlingen geen beschuldigingen van

seksueel kindermisbruik moeten onderzoeken omdat het een misdaad is die door ouderlingen gerapporteerd moet worden aan de autoriteiten, ongeacht in welk land zij wonen, zelfs als de wet van dat land dit niet van geestelijken verlangt. Voordat *Dateline* werd uitgezonden benaderden verslaggevers Watchtower met de vraag of het waar was dat we verzocht waren om juridische hoorzittingen bij te wonen vanwege onze onthullingen in het programma. Watchtower vertegenwoordiger J.R. Brown ontkende deze beschuldiging en verslaggevers haalden zijn woorden aan, zeggend dat de juridische verhoren lokale aangelegenheden waren en dat ze bijeen kwamen omdat we zondaars waren, niet vanwege onze komende opkomst in *Dateline*. Brown ging zelfs zo ver te zeggen dat de Watchtower leiders zich niet bewust waren wie er in het programma zouden verschijnen – ik wist dat dit niet waar was. Toen verslaggevers vroegen welke schrijftuurpleaats de religie gebruikte om leden uit te sluiten, haalden Watchtower vertegenwoordigers 1 Kor.5:11,12 aan, waarin de kerk geboden wordt de goddeloze man uit hun midden te verwijderen die hebzuchtig, overspelig was, afgoderij pleegde, een beschimper, een dronkaard of een afperser is. Aangezien ik sinds midden 1998 niet meer in de gemeente was geweest, noch mij schuldig had gemaakt aan deze grove zonden, spande ik in november 2002 een rechtszaak aan tegen Watchtower wegens smaad, welke langzaam zijn weg vindt door het juridische systeem. Sindsdien zijn Bill en ik vele keren geïnterviewd door de pers omdat we doorgaan met het bewust maken van het publiek van het Watchtower beleid ten aanzien van het beschermen van pedofielen. In *Ontwaakt!* van augustus 1993, preeste de brief van onze zoon onze ouderlijke vaardigheden; echter, nog geen tien jaar later, veranderde hij volledig van standpunt en besloot ons volledig te mijden nadat we uitgesloten waren vanwege het openbaren van het verborgen probleem van seksueel kindermisbruik binnen de organisatie. Hij vertelde de pers dat mijn poging om Getuigenkinderen te beschermen “nobel” was, maar dat hij niet geloofde dat het juist was om dit openbaar te maken. (klaarblijkelijk overtrad ik het elfde gebod, de meest belangrijke bij Jehovah’s Getuigen: “Gij zult geen slechte publiciteit brengen over de organisatie”). Kort na de uitzending van *Dateline* op 28 mei 2002 reisden mijn zoon en zijn vrouw naar New York om persoonlijk de Watchtower vertegenwoordigers naar hun kant van het verhaal te vragen. Er werd hem verteld dat ik het beleid van het Genootschap verkeerd begreep en dat mijn acties veroorzaakten dat duizenden mensen de organisatie verlieten, de Bijbel verlieten en God verlieten. Daarom zouden deze “weggelopen” Jehovah’s Getuigen sterven in Armageddon en ik zou verantwoordelijk zijn voor hun dood. Hij verkoos te geloven wat hem werd verteld, en heeft nooit meer met mij gesproken. Al meer dan drie jaar hebben we onze zoon, onze schoondochter en hun kleine kind, ons enige kleinkind, niet meer gezien. Iedere post die wij hen zenden, inclusief cadeautjes voor ons kleinkind, wordt ongeopend teruggezonden.

Toewijding aan iets anders

Wanneer ik terugkijk op mijn leven vanaf de tijd dat ik als 14 jarige gedoopt werd als Jehovah’s Getuigen, ben ik eenvoudigweg verbaasd waartoe die eerste stap geleid heeft. Toen was mijn enige verlangen om mensen te helpen de mysteries van het leven te begrijpen, zoals die door Jehovah’s Getuigen onderwezen werden. Inmiddels ben ik verheugd om niet langer de illusie te hebben dat de mysteries van het leven uitgelegd kunnen worden, noch dat Jehovah’s Getuigen een welwillende religie is. Hoewel mijn ooit geliefde vriend, Harry Peloyan me een “Judas” noemde vanwege het publiceren van het Seksueel kindermisbruik probleem binnen de organisatie, heb ik nu de rest van mijn leven gewijd aan het delen van mijn “Insider” ooggetuigen verslag. Hopelijk zullen mijn woorden mensen helpen de verborgen geheimen van deze religieuze organisatie in te zien, een religie die sinds 1881 zeer vindingrijk en slim geleid is door haar Besturend Lichaam. Op deze manier maak ik de waarheid bekend, en, de waarheid zoals ik die ervaren heb, zou andere oprechte personen ervan kunnen weerhouden dezelfde ongelukkige keuze te maken als ik deed, hetgeen ertoe leidde dat ik ooggetuige werd van misleiding.

Barbara Anderson, 1 mei 2006

De “twee getuigen” regel is nog steeds effectief in de gemeenten van Jehovah’s Getuigen. Als er in de

Verenigde Staten een beschuldiging van aanranding wordt gerapporteerd aan de ouderlingen, wordt één ouderling aangewezen door de rest van het Lichaam van Ouderlingen om te bellen met de Juridische Afdeling van de Watchtower Bible and Tract Society in New York. Dit is sinds 1989 een vereiste. Een vertegenwoordiger van de Juridische Afdeling zal de ouderling vragen in welke Staat hij woont. Als het een Staat is waarin geestelijken aangifteplichtig zijn, waarmee wordt bedoeld dat de ouderlingen (of geestelijken) zowel een volmacht als een verplichting hebben om beschuldigingen van aanranding te melden bij de autoriteiten, dan wordt hem dat verteld. Als de aanranding plaatsvindt in een Staat waarin geestelijken aangifteplichtig zijn, vereist de Juridische Afdeling dat de ouderlingen eerst de ouders, of het slachtoffer van de aanranding, aanmoedigen deze misdaad bij de autoriteiten te melden. Voordat de uitzending van de TV documentaire *Dateline* het seksueel kindermisbruik probleem binnen de organisatie op 28 mei 2002 aan de kaak stelde, rapporteerden ouderlingen, die in een Staat woonden waarin geestelijken verplicht waren aangifte te doen, gewoonlijk niet aan de autoriteiten, als de ouders of slachtoffers dat ook niet deden. Als de aanranding plaats vindt in een Staat waarin geestelijken niet verplicht zijn aangifte te doen, betekent dit dat geestelijken geen volmacht hebben om aangifte te doen. Daarom krijgen ouderlingen de instructie om aan zorgverleners of slachtoffers van seksueel kindermisbruik te vertellen dat ze in een Staat wonen waarin geestelijken geen volmacht hebben om aangifte te doen. De ouderlingen wordt verteld om neutraal te blijven en het aan de zorgverlener of slachtoffer van misbruik over te laten om de beschuldiging te melden bij de autoriteiten. De instructies van Watchtower zijn er bijzonder duidelijk in dat ouderlingen de Getuigenleden niet mogen aanmoedigen noch ontmoedigen om aangifte te doen van het misbruik. Indien zorgverleners of slachtoffers van misbruik ervoor kiezen om niet naar de politie te gaan, dan wordt er verder niets aan gedaan, tenzij de ouderling het in het geheim aangifte doet. Vaak is de dader echter tevens de vader van het slachtoffer, dus het overlaten van die beslissing aan de ouders is belachelijk. Voor de uitzending van *Dateline* rapporteerden de Getuigen-ouders geen gevallen van aanranding omdat ze “geen schande over de organisatie” wilden brengen. Deze houding was meer de regel dan de uitzondering. Bill Bowen maakte een opname van een gesprek met een gevolmachtigde op het Getuigen hoofdkwartier die hem vertelde dat hij woonde in een Staat waar geestelijken niet verplicht zijn om aangifte te doen. Hij vertelde Bill om neutraal te blijven en de beschuldiger *niet aan te moedigen* noch *te ontmoedigen* om naar de autoriteiten te gaan. Aanvullend gaf de vertegenwoordiger van de Watchtower Society het advies de situatie in Jehovah's handen te leggen en dat HIJ het zou regelen. Het wonen in een Staat waar geen verplichting tot aangifte bestaat, beschermt een pedofiel die dit toegegeven heeft en ogenschijnlijk berouwvol is, tegen “**bekend**” worden, als zorgverlener of slachtoffer ervoor kiest niet naar de autoriteiten te stappen. De vertrouwelijkheidregel garandeert vervolgens dat de beschuldiging van aanranding verborgen blijft voor de gemeente. Te veel keren is het gebeurd dat ogenschijnlijk berouwvolle pedofielen opnieuw daders werden in dezelfde gemeente waar ze waren beschermd door de vertrouwelijkheid regel. Ongeacht of ouders ervoor kiezen om wel of geen aangifte te doen van de misdaad van misbruik, gaan de ouderlingen door met het toepassen van de “twee getuigen” regel om te beslissen of de beschuldigde moet worden uitgesloten. Als de beschuldigde ontkent, en er zijn geen twee getuigen van de aanranding (twee getuigen zijn het slachtoffer plus één ooggetuige), dan wordt de beschuldigde niet uitgesloten. Uitsluiting wordt alleen toegepast als aan de “twee getuigen” regel naar tevredenheid is voldaan. Echter, als “oprecht berouw” wordt getoond, zal de aanrander niet worden uitgesloten. In ieder geval is het de ouders en het slachtoffer niet toegestaan om andere gezinnen te waarschuwen omtrent de aanranding. Sinds de uitzending van *Dateline* zijn Getuigen-ouders meer geneigd om aangifte van aanranding te doen bij de autoriteiten. Indien de ouders aangifte doen van misbruik bij de autoriteiten en de beschuldigde is gearresteerd en schuldig bevonden, dan wordt hij/zij mogelijk toch niet uitgesloten uit de gemeente indien het slachtoffer niet in staat is om een ooggetuige van de aanranding te presenteren. Onlangs werd een aanrander na vijf jaar vrijgelaten uit de gevangenis, maar was nooit uitgesloten omdat het slachtoffer niet kon voldoen aan de “twee getuigen” regel. Gedurende de detentie van de aanrander en ook daarna, werd hij door de leden als een onschuldige man behandeld. In deze situatie zouden ze niet hebben meegewerkt aan een politie onderzoek omdat dit in strijd zou zijn met de bevindingen van het ouderlingen comité betreffende de onschuld van de beschuldigde. In de Verenigde Staten wordt aanranding beschouwd als een

misdaad. Ouders zouden in het geheel niet naar de ouderlingen moeten gaan, maar direct naar de autoriteiten omdat onder de United States Federal law iedereen verplicht is aangifte te doen van aanranding, ongeacht of plaatselijke wetten dit wel of niet vereisen. Merk op wat er in de *Wachttore*n van 1 augustus 2005 staat op pagina 14 : “In onze tijd is verkrachting ook een ernstig misdrijf waar zware straffen op staan. Het slachtoffer heeft het volste recht de zaak bij de politie aan te geven. Op die manier kunnen de bevoegde autoriteiten de dader straffen. En als het slachtoffer *minderjarig* is, zullen de ouders misschien tot deze stappen willen overgaan.” [door mij gecursiveerd] Het is duidelijk dat deze Watchtower beleidsregel duidelijk maakt dat aangifte doen *optioneel* is, zelfs als er een misdaad is begaan.

.

.